Gazar byriin prolitaarinar, negedegtii!

nvaari 20
1934
7 (1168)
E-YDE KOTO
rsojuuziin, 19.

Bur-Mongoliin Ynen

BK(b)N BM MK, BMASSR TGK ba Burprofsoviin eder byriin oorgan

Kedee azaliigi erkim sainaar ketelberilke

eregçe ziliin janvaari sara- son namiin TK ba TKK n deere nek. Staaliin bol ee tyykete yge dotor kedee ketelberileke jabadaliin tokiooldoson alduu dutuu- gi gynzegiigeer ileryylen, odoogiin kubilsan şine a angiiin daisanguudiin şi- tlikiin jyyn bolkiigi ile te- argaza egesen bi kolkoo- zon kedelgeende jabuulka ke kedelmeriin prograamii- a egesen azal.

Staalinii duradkalaar MTS koozuudiin dergede ulas keltesyyd baiguulagdaza, laas koişo gancaakan ni do ekin tyryyn kedee aza- şoviigoor udaridan jabuu- ee ulas teriin keltesyydte ganaas ilyy, ton erkim ke- anuudiigi prolitaariin teb kedee tuskan jabuulagda- na, Ede bol kedee gazarta jike kyçen bolzo çadasan iin daisanii aaşa korlolii gi len medeke caq tukai do- uulan usadkaza socialiis mkidkegçed bolzo çadasan

teriin keltesyyd bol kolkoo iledberiin byke salbarida igeer orolsozo, uçarsan by- u dunda, osoldol tasaldal gi çinzelen gargaza, eese- erkim sain edebkiteneer isan kolkooz toskoiin er- aarnig edebketeniigi elsyy- laaka teb oron bolzo çada-

teriin keltesyydiin udka kemzeeleçegyi jike begeed TAALINII kedee azaliigi şin anaalizaar bejee kujagla- san ulas teriin kelteseerkin bol ton Kabarkanaar keniiii arisa kedereed jabasan niudargaçuudiigi ukaçalan olozo bodoto bejilgini ile garga- san ba jere kolkoozuudta şurga- san angiiin eldeb karşa daisan guudligi ynen şudargui kolkoozni guudiin tuslamzaar ceberlen keeze çadasan baika juma.

Kolkoozuudiin yiledberi deere baisan zalkuu loodor muudtai te- mceke keregiigi ulas teriin kel- tesyydiin ketelberieer, jaaka ar- gyi çangaar erkilegdeze keden olon loodornuud udaarniguudiin zergede oroson baika begeed, je- re loodor gedeg nere bol aikabtar eçyyritei bolzo çadazal.

Kolkooziin aza yiledberi deere azaliin disciipliine jikeken saizara za begeed socialiis zeeriigi syid- kegçedtei temceke jabadal nileed ergedezei 1933 onii dotor jabuul- za tuilasan kedee azaliin kam- paniiin den bol urida ziliinkiees kemzeegyi jike emkitei kemzeegyi jike ilaltataigaar garazai. Manai oronii keden olon kolkoozuuud bolşoviig keden olon kolkoozni- guud çanga çadaltai bolzo yzeg- cene, Socialiiz mal azaliin korolto olenki kolkooz, sovkoozuudta tog- tozo ba zarimdaa keden kubi ilyy urgacatai baisan yzegdene. Ene ederiin dugaarta keblegdesen ko- rin aimagiin kolkooz yzegtii' Ene jike ilalta bol kede azaliigi şineer ketelberileke jabadaliin mee tediin ilalta men.

Odoo yjede byke namiin emki bol eeriingee 17 daki kuralda bele dkeze baikadaa ton onco çukala bolgoko zyilni bol yil dberi byke- nii çanariigi saizaruulka, kolkooz- uudiigi byri jikeer azakuin ba em kidkeliin talaar bekizyylke, socia- lis mal azaliigi ulam saizaruulka, erkim tyryy kolkoozuudiin ba MTS-iin zişeete kedelmeriigi kalan abka Tynkenii MTS g.m. ba kaba riin tarilgada ertees erkim sain beledkel kiike erkim zişeenii yrise nii zasilgi ene geseer baiguulan gyicedkeke keregtei baisan begeed manai ZS ba BMR dol ergelzeleze bykii amagalan bişe baidalaas 1934 onii ekin kagasta jereukii- dee garakiin temecel jabuulza bai na. Uul amaqalan bişe baidalaas garkiin gol kemzeeni bol odoo ziliin kabariin tarilgiin gyicedkel baika josotoi Namiin XVII daki kuralda bidenerees jumar çukala, jamar erkim beleg baika josotoib gebel egeel tyryyn erkim zişeenii yrisenii zasilgi, keregleedeke kem zeegeerni cym baiguulaad, kabariin tarilgatai kabaatai byke kedelmer iigi gyiced baiguulan çadaka ma- nai baina. Ene talaaraa manai respyyblig koino geegdesen ke- beelee baina. Yrisenii kaalga ziçş vvrite muugaar jabasaar baina Tiime tula byke sanal ba oroldol- go keşeelee imagta kabariin tari- ga teişe ygei keleer bişe, ynen bodoto keregler jabuulza. XVII de ree kuraliigi jaabaç tesebee gyice dken ugtaka josotoi.

Kedee azaliigi udaridaka kotol- borileke jabadaliigi ulam saizar- uulka begeed namiin XVII kural- da zoriuulsan n.n. Kaganooviç, Moolotov ba Kyiviişeviin teezis yydiigi ergen nitiin dunda sainaar zeblen kelceze uul teezisnudta durcagdasan aguu jike yyrgenyy- diin bodoto gyicedkeliin telee temeceke ba kedee azaliigi erkim sainaar ketelberileke odoo ederiin zorilgo men baina.

Kubiskalta kuuliiigi eris çangaar gyicedkeke

Zyyn-sibiiriin namiin 2-dugaar konfereenca deere Byke Kolbooto Ulasiini prokuroor nek. Akuuloviin kelesen yge.

Nekedaa XVII dugaar namiin kural oirtozo baina. Nam bol ene kuralda 3 zilees ilyy kedelmeriiin gee ilaltatai dengyydiigi gargaza ba caaşaa kedelmerileke karaa zamaa eskemzelen gargaza baina. Zyyn Sibiiriin namiin 3 dugaar konfereenceç todorkoi ndegyydtei- geer XVII kuralda oirton kyreze jabana ba men caaşanki kedelme- riingee oiriin cagiin karaa zamiigi gargaza baina.

Kizaariin uridlagça ketelberi bol Teb Komiteedeer gyiced ileçeleg- desen begeed ene ketelberiigi amagalan bişe geze olson azal, Nek. Raazymov bol eeriingee iledkelde kizaar dotorki azaakiin olon salbarinuud deere delgeren- giigeer togtozo ene froonto deere baisan ba odooç baigaa dutagdal- nuudiigi gyiced ileryylen keleze, katuu çiyyn şyymzelelde kabaa- duulsan baina. Minii sanakada Zyyn Sibiiriin namiin emkinyyd bol nek. Raazymoviin iledkelees negen sanal bagcaa gargaza, bol- şoviig şyymzelelfin yndeseer yrid baisan ba odooç baigaa bykii du- tagdalnuudiigi ile gargaza kaira gamgyi cokiko josotoi,

Zyyn Sibiiriin kizaar ba kizaa riigi ketelberilegçe—kizaariin na- miin emkinyyd bol soveed kol- boonii zyyn zakiin kerem—poost bolko juma geze nek. Raazymov zeb kelesen baina. Taanar bol ene poostiigi soveed oronii zin- keni beki kerem bolgozo çadaka josotoi. Ene kerem juugaar baiguulagdakab gekede, gagca Ulaan seregiin kyçeer baigulag- daka bişe, azaakuin, kolkooznuu diin kegzelteer ba nitiin sain yre te kedelmerieer baiguulagdaka josotoi begeed, ene keremiin beki batani ergen niite kedelmerçed ba kolkoozçodto ecestee kyrter bidenii daisan—impercaliistanuud- tai temecelde belee baikiin eris coctoi gedkel toryylkiin ba busaç olon erke baidalnuud baika juma.

Bi bol ene keremiigi baiguulkiin negen zyil bolko—kizaar dotoroo kubiskalta kuuliigi katuugaar be- jelyylke tukai kelene. Odoo bai- gaa yjede kubiskalta kuuliiin co- kom jyyn bolkjigi todorkoiloiligi St alnaas bişe keneç sainaar me- deegyi begeed, TK-iin ba TKK-iin kamiarsan pliieenym deere nek. Staaiin bol: „odoo cagiin kubiskal ta kuulila kurca eri bol niitiin zeeriigi kulagailagçad, korolog- çod ba kuligaanguudiin uridaas karuulagdasan baika ba kubiskal- ta kuuliin gol zorilgoni bol niitiin zeeriigi syidkegçedtei temeceke geze kelesen baina.

Kubiskalta kuuliiin udka çanar ni ene kedeken bogoni ba çimeg len nairuulsan ygenyydeer tedo- koi kelegdezei,

Minii bejiin taanarta sanuulka uçar bol zasagiin gazariin 1933 onii ijyyli 25 nii ba namiin TK iin ba AKS iin Mai sarada gargasan kub iskalta kuuliigi bejelyylke tukai togtoolnuud baika begeed, tede bol ketelberilegçe idebkitende medeeze kereg.

Manai kubiskalta kuuliiin gol yndesende juu bainab gebel- en- giiin daisaniigi çanga cokiko, so- cialiis zeeriigi yrigçediigi kaira gamgyi keseeke, kedelmeriçen ba kolkoozçon bolon azalçan aradta kanduulsan jamarç atagai kuuli busiin jabadalnuudiigi erid şuud usadkaka gesen baika.

Zyyn Sibiiriin kizaarta ene çu- kala baidal sakigdasan juu geke de, gagcala angiiin daisaniigi çan ga cokiko gesen tyryyşiin zyil gyi cedkegdesen, caaşanki, ton çukala ni, nek. StaalinnTK iin ba TKK- iin Janvaariiin pleenym deere ke- leseni gyicedkegdeegyi baisan bai na.

Ende suuza bykii taanarta BK (b) Namiin TK-iin brigaada—Jaroslaav ski, Syliimov ba Akuulov gegçe- diin jamar eere tuskai daabaritai jiresen igi medeze baina. Teb ko- miteedaas brigaada jabuulsan uçar bol nek. Staalinaar onçologdon to dorkoilogdoson kubiskalta kuuliiin ton gol bolko zyil tanai kizaarta gyicedkegdeegyi baisan deerees brigaada jirekede kyrbe gezet aanar sain medene. Enyynii byri gaşuu- daltaini bol gagca namgyiçyyd gyi cedkeegyi bişe, karin komuniista- nuud (edenii dunda kizaariinç teb- biin zurgaanuudiin albakaagçad baika juma) gyicedkeegyi baisan baina.

Enyynii urida baisan ketelberi- legçed bol udaridagça nek. Staali- nii zaabariigi bejelyylen gyicedke kiin orondo, kariin usa uruu urasa za jabasan baika juma. Zarim ko muniistanuud engerkedee ketelbe rilegçediinç zygees uridanii ygeer kelekede, niitiin piroog teişe garaa sarbaikajaa arcakagyi baisani yzeg deke ba tedeneriin eeriin tuşaaliin erkeer aaşalsan uşuruud baika ju- ma. Zişeelkede: Vostooqzooloto, Sibpyşniine, Okootsojuuz, geke metiin zurqnanuudta keden zuun mingan, byri keden milijoonç te- kerigiin zeeri yrigdesen baika ju- ma.

Nekedae Zyy Sibiirlin Kizaarlin komuniistanuud ene faagtanuud deerees bodozo negen sanal bag- caa gargaka josotoi Bidener socia liic zeeri syidkesen keçee azalçan kolkoozniguud ba kedelmeriçediil- gi kesedeg begeed iime alduu kiisen komuniistanuudta eere kemzeegeeer kandaza ja za bolkob

Namiin naldasan socialis zee riigi k magaalka sakikiin orondo knuii bnsaar kandaza baisa ko muniistanuudta manai n miin dun da s uri ygeigees gadna tedener bol kubiskalta kuuliin josoor katuu keseegdeke josotoi (aliga taşalga).

Minii beje Zyy Sibiin namiin emkinyyd bygede tiime geze kele ne bişe karin namiin emkinyydiin bubiskalta seremziigi deeşeluulke gesen zoilgoor kelene, Kizaariiin konfereenke bol nek. Raazymoviin iledkeliin togrooldo busa çukala zorilgonnudiin kazuugaar soicaliliis zeeri sakika ba subiskalta kuiligi bejelyylke tukai zorilgo tabiza enyy nees koişo iimeer socialiis zeeride kandaka jabadal zogsooko geze ygee kelke josotoi.

TK ba AKS bol ekin tyryyn ge miini çalgaza todoruulaad syylde ni gemneke geze kelene Iuub ge kede tyryyn gemneed syyldeni to doruuldag jabadal baisanç ba dal zaç bolno.

Jere nutag nutagta kubiskalt kuuliigi kazagairuulsan faagtanuu olo n begeed Zişeelkede 1933 oni Namag Tyrykaanskiin rajoonii ne gen kopkooziin ogoroodiin tarilga kulagailagdadag baizai Uul kopkoo ziin dereegter Pyzaamoviin zebçe- leer koopkooziinkin ken iigadgy oiro kani jabasan bykeniigi kinal tada abadag ba men zodoldiigiç praag tikaldag baisan baina

Kaanskiin rajoondo bykelt Noi aabri sara dotor niitiin negzelte kiideg baisan baiba. Novosioolovsk geze nutagta 22 ailiigi negzesen baina. Negzegçed bol tariaa bider- eed olozo jad kadaa, kubcasa-ku- nar, oron-sirdeg, takiaa, dabasalsan kapuusta geke metiini abaaçasan kaika juma

Busa, tariaatuşaalgiin yiede Bo- şe Myyrtiskiin rajoondo 84 nasal tai ebegen ba men tyynçelen en der nasatai kygçen kojorto daabar- egeed, syyldeni rajooniini Gyiced kom tedeniigi syydte eke geze du adkasan baina. Jigeze baikadani şadar baisan suurinii josotoi niu- dargaçuud tariaatuşaalgaas ali bol- ko argaar multaraad baiza baika juma.

Ene faagtanuud zol nutag nutag ta aikabtar jikeer kubiskalta kuulii- gi kazagairuulagdadagiigi gerçelne Nutagiin zarim komuniistanuudiini kubiskalta kuuliin çukaliigi mede- ke ygeigi men gerçelne. Kubişkal ta kuuliigi gol udkiigi oilgoogyi deerees kazagairuulagçadtai teme- cedeggyi baina. Nek Staalinii ba TK aas ene kuuliigi bejelyylke gesen zaabariigi komuniistanuu- diin martadag ba men prokuratuu- rada kaadriin ygeigi basa gerçel- ne.

Burlaad oron bol ton kile deere oroşodog tula, daisanii uridaas ka riuucaka byke keregleedeke zyilnyy diigi uul respyybligte baiguulka ereg bol kizaariin byke emkiiin tyryyçiin ujalga men.

Getele, Burrespyybligiin prokyra tyyrada 7 kyn baika josotoi aad, orol doo 2 kyn bain. Ene uçar bol ku biskalta kuuliigi çanartaigaar beje yylegdene geze keleke argagyi zai.

Zyyn Sbiiriin namiin emkinyyd bol cag cagta syydiin ba prokyra tyyriin kedelmeriigi şalgaza bai- ka josotoi begeed, keroee ene ki nalta (kontrooli) udaa daraa kiig- deze ba ede zurgaanuudiin kedel meri cag yrgelze bolşoviig şyymze liin gal delnde baibal, k zaar do toroo kubiskalta kuuliigi bejelyyl kebdi geze naidaka josotoi.

Nek. Raazymov eeriingee iled- kelde Zyyn Sbiir kizaariigi oiriin cagaa negen tyryy udaridalsan ki- zaar bolko josotoibdi geze kelesen baina.

Neked aa, uridalsan bolko ge- leg bol gagca azakuin ba kolkoo ziin foonto deere uridalsaniigi ke eke bişe, men kubiskalta kuuliigi bejelyylse, socialiis zeeriiin telee bolşoviigçolon temecekiigi kelene.

Teb komiteedees jiresen bidener bol zyyn sibiiriin kizaar oiriin ca gaa, şine ketelberieer, eesediing e iundaas angiiin karşa etegeedyyd iigi ceberleze, uridalsan kizaar bol no geze naidanabdi (aliga taşalga).

Zyyn Sbiiriin kizaar bol Soveed oronii zyyn zakiin beki kerem ba poost bolzo, men byke delekein kubiskaliin poost bolno geze nai danabdi (nergiter aliga taşalga bol bo).

Minii dakin dabtaza keleke uçar, uridalsan bolko gebel, namiigi udaridagça nek Staalinaas byke komuuniistanuudta egedeg zaabarii gi ton bekieer sanaka keregtei (ner giter aliga taşalga bolbo).

Kabariin tarilgada beledkeke

„Kolkooznuudiin yresenii ba strakovoi foondo, emçetenii strakovoi foondo baiguulka jabadaliigi janvaarida dyyrgeke"

(Kizaariin II konfereenca)

DAIÇALKUI PROGRAAMA

Namiin Zyyn Sibiir ki- zaariin 2 dugaar konfereence bol namii kabariin tarilgada beled tyynii engergeke tukai namiin togtool dotoroo „zaila çarnuud bolkodo kolkooz foorondiin tuslamza dmkid kolkooziin yrisenii ba strako foondo, emçetenii strakovoi foondo baiguulka jabadaliigi jan vaarada dyyrgeke" geze ujal-

Manai Burlaad orondo abaad yrisenii tesebiin araikan pro eente ba strakovoi foondoin tesebiin araikan guşaad ziliin bolzo baikiin zuura sara dyyrter gancakan yldesen.

Manii tariaanii çanariigi saiza zorilgoor enyynii dooro dasan kemzeenyydiigi gyiced bejelyylke tukai kizaariin na konfereence bol Barmozkom guud ba MTS sovkooznuu ulas teriin keltesnyyd bol kolkozlaanii kolkooziin emkinyy jalgalsan gebel:

Nedeki, yrisenii tariaagi ilga ceberleke jabadaliigi ene zi fevraali sariin 15 naas oroiton dyyrgeke.

Karto, yrisenii foondiin tariaa çaciigi şalgan yzeke yrgel ilgalta emkidkeze, kerbee çanartai yrisenii tariaanii to- tyyniigi busa busa kol- nuud ba zagootzernoogiin ete deere ilgamal sain yri ilgeke jabadaliigi kiike.

Udaki; kolkooznuudiigi cag ziin zaabariaar kangaka ba n beledkeke meteer erkim ii kedelmeri emkidkeze, şi ovioos, jeçemeen ba proo tsiigi byrimesen ugaaka ba ke jabadaliigi kiike.

Yrisenii foondiin tariaagi gutaa- tulagaida abtaka jabadaliin in seremzelsen kamag by- zeenyydilgi abça tyyuiigi ka jabadaliigi emkidkeke, nii tariaa kadagalza baisan nuudiigi brigaada bykende lan egçe, şalgagdasan er n kolkoozçonoos karuulça- milon tekerieen syydke karuuliigi emkidkeke.

ba sovkooziin direegter men tereçelen kolkooziin binuud ba BK(b) Namiin bol yrisenii tariaanii am id ba yrisenii eeriini bai- liigi cag yrgelzedee şalgan yzeze baika josotoi.

Tobço todorkoi ene zaabarinuud bol yrisenii telee ten eceke manai eder byriin temeceliin daiçalkui prograama men begeed kizaariin namiin kojordugaar konfereence bol enyyniigi eeriingee togtool do toroo ton ceteer zaasan baina.

Uçar iime deerees manai kol- kooziin ba namiin kecee nii emki nyyd bol ene togtool deere zaag- dasan yyrgenyydiigi pyynkete by- rieereni negeç dutuu ygeigeer gyicedkeke josotoi ba gyicedke keç baina. Gyicedkeliin teempe bol tuilkiin kurdan bolko josotoi uçar juub gekede enyynii uridaki keden sarada zaraad proceente gyi cedkeltei baisan aad menee arbaad konogto deçeed proceente gyicee ke uçaraibdi.

R. B-iin.

Sabotaaza kiize baina.

Aga. Sydentiin somonii „Ulaan odon„ arteel bol kabariin tarilga- da jamarç beledkel yegi baina. Öngerkedee yreseeç arilgaagyi Ziliin ecesiin toocoo şalgalta geze basa kiig eegyi baina.

Maliin dulaan baira bariza dyyr geegyi ba men nirai telhin baika baika ygei baina.

Ene bygede tukai keden zaabari zikiaanuudiigi dyyrgelte bolgodog ygei begeed, kolkooziin sçetovood Radnazabiin gegçe demii cag neg- çeeze jabaka juma.

Ulaan odoniikin bol nek. Staali- nii „kolkooznuudiigi bolşoviigiin, kolkoozçoniigi çanga çadaltai bol goko" gesen loozoniigi bejelyylke geze oroldokogyi „Kabar bolko edii" geze kuuçamiigaa zanşaliigi kajaagyi teniger suuna.

Iimees, sydentiin somsoveed ba namiin yyriin zygees ene tasalda- liigi zogsookiin kemzee cag darui abça kabariin tarilgada çanartaigaar beledkeke ba men Socialiis maliin telee kemzeenyydiigi cag bolzor- toni dyyrgeke keregtei.

B. Ivaanii

Tarilgada beledkeke ygei.

Kori. Doodo kyrbiin somonii kolkooznuud kabariin tarilgiin be- ledkeliigi ogto jabuulna ygei. Za- rim kolkooznuudta yresenii ba tariigiin zebsegyydiin medee baina ygei juma. Tyryyşiin ujalga bolko yrese cebe rlelge geze ogto kiigde ne ygei.

Somsoveed bol jamar kolkooz jamar terelhin tariilgiigi kedeçeneen tariça baisaniigi medekegyi karan- kişag baina.

Ene bol Doodo-kyrbiinkinii nam zasagiin zorilgo ba zaabariii- gi oilgoogyi „eeree bytekede' naidaza laglain suusaniigi gerçel ne.

Men, nek. Staalinii „çanga ca- daltai bolko" gesen loozoniigi medekegyiigi gerçelne.

Ene ziliin kabariin tarilgiigi ça- nartaigaar engergekiin uçaraa juunii tyryyn erkim çanartai yrese askaka, tariigiin maşiina rebse gyydiigi zasaka ba tarilgiin unal- ga mondiigi sain kooldo bailgaza kyçe çadaltai bolgoko geke metiin kemzeenyydiigi ertenees bejelyyl ze baikiigi Dooco-kyrbiinkinde dabtan sanuulagdana.

Iime tula, koriin gyicedkomba Aikoomiin zygees cag darui can ga kemzee abka keregtei.

Kengen cereg

Zasabari

„Buriaad Mongol Ynenii" janvaari 18-nii №16-da garsan, socialiis mal azaliigi kegzyylke tukai Zakaaminiikidiin daiçalkui ujalganuudiin ma lagai bol „Soc. mal-azaliigi kegzyylke tukai Zakaaminiikid Koriin- kiniigi uriaa" geze buruu gargagdasan, enyyniigi „Socialiis mal aza liigi kegzyylke tukai Zakaaminiikid Jaruuniinkiniigi uriaa" geze un şaka josotoi.

Redaagca.

Aradiin Komisaarnariin Soveed n. Dorziindo RAAPORTA

Manai namiin Leeninii yndesenii zeb bodolgo ba keden milijoon kedelmeriçen angi ba azalça kolkoozçonii zokioo kiin cogcoto çen zorigiin agui jikeken kegzeltenyyd bol manai kolbooto ulasiin azakuin byke salbarinuud deere ja- buulagdaza baigaa socialiis baiguulaltiin jikeken amzaltanuu diigi kangasan.

Negedygeer tabanziliigi amzaltatai gyicedkeze jiresen kurdan teempiin yreer manai kedelmeriçen angi ba azalça kolkoozçon bol nek. Staalin udaridagçatai bolşoviig namiin ketelberi dooro jabaza odoo angi ygei socialiis belgemiigi baiguulka kojordugaar tabanziliigi bodoto azal kereg deere- ni bejelyylze bainabdi.

Ekired-Bulagadiin aimagiin, Olikoonii kuçuunii Alaguu- jeviin şomonii Riikoviin neremzete kedee azaliin komuuniin geşyyd-udaarnigund bi lener eeriingee komuuniin togtosoor 4 ziliin oi gyisesenii bajariigi enjergeze baika zuuraa Tanai ketelberi dooro jabaza tuilasan ilaltanuud tukaidaa bajartai raaporta egenebdi gebel:

1. Tariaatuşaalgiin teseb ogtiaabri 20 do 100% gyiced kegdezen.
2. Tosobeledkeliin teseb dekaabri 1 de men 100% gyi- cedkegdesen.
3. 1933 onii finaanciin teseb bolzoroos urida 100% gyicesen.
4. Byke malnuudiin too tologoi bol 33 onii janvaari 1 de baisanaas menee dekaabri 20 do 51 tologoigoor olo- şoroson.
5. Angiiin baisan etegeedyydtei kair gam ygei temeceze eeriingee odoo zilde tarika tarigiigi 1933 onlikoos 28% ergedkeze çanar saintaigaar gyicedkeke tukai bidener kol- koozçon—udaarniguud ujalga abanabdi.

Bygediin cuglaanii prizildiym.

BMASSR-iin azayiledberiiin 1933 onii tɵsɵbiin gyicedkeliin dyn ba 1934 onii zorilgonuud tuk

Azakuigi erkilegçed, tɵsɵblɵgçɵd ekonomiistanariin zɵblɵɵn deere BMR-iin Aradiin Komisariaadiin Soveedi tyryylegçiin orologço nɵkɵr A. DANIILOVIIN iledkelees tobço *)

Nɵkɵd-aa! Niutagiin azayiledberiiigi kɵgzyylke jabadal aikabtar jike udka çanartai, negen talaas koto ba kɵdɵɵ suurin kojoriin koorondo ed tavaariin ergiciigi ulam byri ergɵdkɵkɵ jabadalda kyçyyrge bolzo ɵkɵ ba kojor talaas azalçan niitiin ɵrgɵn keregceliigi deb zyylze olon tɵmɵn azalçanii eriltiigi kangaka asuudaliigi şiidkene.

Tiin manai B-M respyyblig dotoroo niutagiin azayiledberiiin asuudalda kani kyrelceed baikadaa çukala temdegleke uçar bol 1933 onii kugacaa dotor biden ene talaar zigşyyritei muu kɵdɵlmɵrilɵsɵn bainabdi.

Kerbee manai niutagiin byke azayiledberi bol 1932 ondo 19,766 mingan tɵkerigiin edlel byteen gargasan bɵgɵɵs 1933 ondo zɵbkɵn 18 milijoon ilyytei edlel byteen gargasan bujuu tɵsɵbɵɵ araikan 62,7 proc. gyicedkezei. Enyyn deerees karaza yzekede manai niutagiin azayiledberi bol edlel byteen gargaka talaar 1932 onii kemzeede kyresen ygei baina,

Ene juu keleneb gekede. biden azayiledberiiin talaar ɵɵsɵdiingɵɵ urida tabisan zorilgoo bejelyylze ugta çadasan ygei bainabdi.

Kɵngɵn azayitedberiiin arkomaadiin talaar edlel byteen gargaciin programa 1932 onii kemzeede gyicedkesen, oi modonii arkomaadiin talaar—28,2%, Tedkanarkomaadiin talaar—75,3%, zizeg darkalalgiin azayiledberiiin talaar—47,3 %, ba Invaliidnuudiin kopiraaciin talaar—64 proc. gyicedkegdesen baina.

Ede deere zaagdasan gyicedkeliin toonuud bol mɵngɵn dɵngɵɵr abtasan baika bɵgɵɵd kerbee boro bodoloor abça yzebel byri kimdar too karuulka baina.

Enyyn deerees baicaaza yzekede tonç ile bolno şuu. Manai azayiledberinyyd bol 1933 onii prograamiigi gyicedkee ygei baina. Azayiledberiiin iime zigşyyriteigeer geegdesen uçar şaltagaan juub gekede, en tyryynde azaliin arkomaaduud azayiledaerieer buzagai sula kɵtɵlbɵrilɵsɵn ba doodo şatiin emkinyyd, faabrig—zavoodiin gurkalzanuud şineer kɵtɵlbɵrilɵkɵ şine josonii meetodto şilzen orozo çadaa ygei karin kanceliaariin biyrokraad josoor kɵtɵlberieɵ jabuulsan

Gadana profsojuuziin ba bişe emkinyyd bol boloşɵgyi sula kɵdɵlmɵrisɵn baina.

Caaşani şine barilgannud tukaida kojor yge keleke bol, gancakan PVRZ iin barilgaas (prograamaa 1933 on dotor 108 proc. gyicedkesen) bişe barilganuud bol kediiç bykekolbootiin udka çanartai bolboç, kedii udaarno neretei bolboç tɵsɵçɵgyi muugaar kɵdɵlmɵrilɵsɵn ba barilga sangiin prograamiigi gyicedkeze çadasan ygei baina.

Gadana doodo biroozovkiin kirciin zavood bol jikeken zasabari kiine josotoi ba tyynde zoriuulsan tusagaar zɵɵri somolson bolboç zasabariaa kiize çadasan ygei, karin somologdoson mɵngɵn zeɵriɵɵ deuii kaişa kereg gargaçalsan daina.

Manda tuskai mergezeltei kaadra jike dutamag ba ene bol yiledberi-sangiin prograamiigi gyicedkeke jabadalda baga bişe saatal uçaruuldag ba arai geze niuur deere baisan inzeneer teeknigiin kɵdɵlmɵriçɵniigi zarim azayiledberinyyd bujuu şine barilganuud deere yiledberi teeşe kanduulza ɵşɵɵ çadaa edii kancaliaartaa tedeniigi barisaar baina. Inzeneer—teeknigiin kyçnigi aparaadaas yiledberide ceke gargaka gesen TK iin ba AKS iin togtool manai ende sula gyicadkegdene.

Azaliin byteeciigi deeşelyylke Prograamiigi gyicedkesen ygei ba kɵdɵlmɵriiin çanar muu

„Tyryyçiin tabanzil dotor şine baiguulaltiin aguu jikeken zyd kemze ba bucalma kɵgzɵltiigi emkidkeze şiidkekii çanartai byteemzenyydiigi olzo çadasamdi. Ene maşa sain gebeç, odoo ene ɵşɵɵ dutamag. Odoo ene keregiigi şine zavoodnuyd ba şine teeknigiigi şudalan ezemdeke jabadaliin jikeken zydkemze ba bucalma kɵçeel, yiledberiiin byteeciigi goritoigoor deeşelyylke, byteesen edleliin ɵɵriin yniigi goritoigoor kimdaruulka jabadalnuudaar dyyrgen kycyylke josotoibdi. Eneni gol zyil bolno“

(Staalin.)

Nɵk. Staalinii 1933 onii janvaariiin TK ba TKK iin kamtarasan pleenym deere kelesen çukala zaabariigi manai Buriaadiin azayiledberide kerzerge bejdlyylsen ba azaliin byteeciigi goritoigoor deeselyylke ba byteesen deleliin ɵɵriin yniigi goritoigoor kimdaruulkiin tɵlɵɵ temeceliin yndesen prograama bolgozo çadasan baina gekede ygei gebel baakanç alduu bolno ygei.

Ene uçariigi dooro zaagdasan barimtanuud cɵm gerçelze egenɵ.

Manai azayiledberinyyd bol 1933 onii kugacaada byteesen edleliin ɵɵriin yniigi goritoigoor kimdaruulkiin orondo karin ɵɵdeni ɵgcɵɵsɵn baina.

Zişeelebel, Doodo-biroozovkiin kirpilciin zavood bol byteesen edleliin ɵɵriin yniigi ajaar 20 proc. deeşelyylsen, Selengiin Soodo Sylfaadiin zavood— 24% modonii zavoodnuud kamta 40 şakam proc. cɵkiin arisanii zavood 10 proc. ba gancakan Bargazanii konseerbiin zavood 2,4 proc. kimdaruulsan bɵgɵɵd kamta deere byke azayiledberiiin talaar byteesen edleliin ɵɵriin yne 1933 onii kugacaada 12 proc. deeşelsen baina,

Azaliin byteeciigi deeşelyylke tɵsɵb bol byke azayiledberinyydiin talaar araikan 90,8 proc. gyicedkegdesen. Egeel iigeze udaridagça nɵk Staalinii zaabariigi gyicedkegdesen bainabdi.

Tyynçelen kɵdɵlmɵriiin çanar ton saizaruulagdaza amzagdasan ygei baina.

Enyyntei kamta kɵdɵlmɵriiin kɵlɵsenii foondo bol tusagaar smeetees ilyybçelen gargaçalagdasan baika jum.

Azayiledberiiin ba ilangajaa manai respyybligiin erke baidal deere iime muugaar kɵdɵlmɵrilɵsɵn uçar bol teseze bolomzoloi uu?

Ygei. Ugtaç teseze bolomoor bişe. Azayiledberiiin muugaar kɵdɵlmɵrilsɵn uçar deerees şine barilganuud ba bişe azalnuud kokidolcoko baina şuu. Zişeelebel kirpiiciin zavoodiin kirpiice byteen gargaka tɵsɵbɵɵ dyyrgeze çadasan ygei deerees PVRZ-iin barilga, steklostroi g. m. udaarno barilganuud kirpiiceer dutamagdaza baga bişe saad tokiooldono.

Kerbee biden bol ynekeeree prograama gyicedkekiin tɵlɵɵ temecekiigi oroldobol, kerbee biden nam zasagiin gazariin daabariigi gyicedkekiigi kycebel ene buzagai kara temdegee darui arçaza bolşoviig josoor, baatarlig zorigoor temeceze amagalan bişe baidalaas garaka josotoi ba ujalgatai bainabdi.

1934 onii azayiledberiiin zorilgonuud

1934 on dotor biden azayiledberinyydiin zorilgonuudiigi gyicedkeke jabadalda ɵngɵrɵsɵn ziliin

baidalnuud mete jabadalnuudiigi kerkibeç gargaka josogyibdi.

Biden ɵngɵrɵsɵn zilde ankaralaa ba kyçe çadalaa şine barilgada çiglyylze, kɵdɵlmɵriize bykii azayiledberi teişe sanalaa jike bagaar kanduulsan baika bɵgɵɵd mɵnɵɵ zilde tere alduugaa dabtaka ygein tula eris temeceke josotoibdi. Ene uçar bol şine barilganuudiigi ugta keregceekee boliko gesen kereg bişe, karin barilganuudiigi uridiini teempees baakanç suladkan ygei, enyynii kazuugaar niutagiin azayiledberi tukai gol sanalaa tabika bolno şuu.

Nɵkɵd. Moolotov in ba Kyibeşeviin teezisuyyd dotor niutagiin azayiledberi tukai ilangajaa çukalaçalan temdeglesen baina gebel iigeze kelsen baina: „Kɵdɵlmɵriçɵn, kolkoozçonii tyrgen urgaza baigaa eriltiigi gyiced kangaka jabuulgada niutagiin azayiledberi bol çukala nemeri bolzo ɵkɵ deerees XVII dugaar kural kojordugaar tabanzii dotor niutagiin azayiledberiiin olonii keregleke ed tovaar byteeke jabadaliigi gurba dakin urgaka geze bɵgcaagaad, tyykel ediigi, şine şine zyilnyydiigi bideren oikiin koinoos ba niutagiin azayiledberiigi debzyylke keregte tuiliin jike yyskel gargakiigi nutagiin oorgonuudiigi ujalgalna“

Mɵn enyyntei daşaramduulan uul teezisuyyd dotor bykekolbootiin ba respyybiigyydiin azayiledberiiin medelde baisan keden zergiin yiledberinyydiigi nutagiin oorgonuudiin medelde ɵkɵ ba nutagiin azayiledberiees oldoson diilenki kubi ceber olziigi niutagiin gyicedkeke komiteeduudiin medelde ɵkɵ geze togtooson baina.

Ede deere dursagdasan zorilgonuud bol ilangajaa bidenees jikeken kariuucalgiigi erike baina.

Ede zorilgonuudiigi gyicedkeke kereg bol gancakan bidenerees şaltagaalka ba manai mederel, çadabari bolon duranaas şaltagaalka baina,

Enyyhees baicaaza BMASSR-iin Arkomsoveed ba namiin Mozkom bol 1934 on dotor dooro dursagdasan pragraama zokiooson baina

Byke azalyiledberiiin talaar zizeg olzoboriiin azayiledberi oruulal ygei 1934 on dotoroo 24920 mingan tɵkerigiin edlel byteen gargaka bujuu ɵngɵrɵsɵn ziliin kiees 208,3 proc. jikedke baina

Enyynees kendɵ azayiledberiiin arkomaadiin şugamaar 255,4 mingan tɵk. edlel byteen gargaka bujuu ɵngɵrɵsɵn ziliinkiees 61 proc. jike bolno.

Kɵngɵn azayiledberiiiu arkomaad 4291,3 m. t bujuu 128 proc. Modonii azayiledberiiin arkomaad—283,1 m. Tedkanarkomaad-11.442 m. tɵk. bujuu 49 proc. Zizeken azayiledberi—6.858,2 m. tɵk Enyynees gadana olzobori darkalalgiin azayiledberiiin talaar 7.520,6 m, tɵk. Invaliidiin kopiraaciin şugamaar—3.041,1 m. tɵk. edlel byteen gargakaar tɵsɵblɵsɵn baina,

Ene prograama bol manai respyybligiin byke erke baidalnuudiigi ba ɵngɵrɵsɵn zilde tɵsɵbɵɵ juunda gyisedkesen ygeigi byrin tɵgɵs baicaaza yzeed zokiooson ba enyyniigi biden bol gyicedkeze ba ilyybçelen gyicedkeze çadaka bainabdi.

Ene programiigi onco todorkoi bolgozo darui cagaa kvartaal kvartaalaar ba sara saraar kubaan tɵsɵblɵkɵ çukala. Ɵngɵrɵsɵn zilde tɵsɵblɵkɵ jabadal buzagai sula ɵngɵrɵgdɵsɵn ba diilenkidee azayiledberinyyd tɵsɵblɵkɵ jabadalda joson tedii kandasan baina

Doodo Şatiin tɵsɵblɵlgɵ bol yiledberi sangiin tɵsɵbiin gyicedkelde aikabtar jike udka çanartai bɵgɵɵd, ene keregte tɵsɵblɵgçɵd, ekonomiistnar jike yyrgiigi byteeke josotoi,

Yiledberiiin oronuudta doodo şatiin tɵsɵblɵlgiigi kiikedee çukala kereglegdeke matiriaal, kɵdɵlmɵriiin kyce ba bişe çukala çukalanuud erke baidalnuudiigi naraar baicaan yzeze zokiooko.

Uçar iimede azakuigi erki
dees onco todorkoi kɵteibɵri
do şatiin tɵsɵblɵlgɵdɵ kanam
kandalga ba daabaritai kɵdɵl
ridee kariuucalgatai kandaka ja
dalnuudiigi deede zergeer e
baina.

1934 onii azayiledberiiin pr
raamiigi gyiced bejelyylkiin uça
byke yiledberiiin oronuud bol
tees niutagiin matiriaal goritolg
beledkeke ba kaadra beledk
jabadaliigi goritolgoor erkilke
sotoi.

Azaliin byteece 16,8 proc. debzeke

1934 on dotor azayiledberiiin programiigi gyicekeke jabadalda edleliin byteesençanariigi eris saizaruulkajabadal bol gol asuudal bol kojosotoi.

Tɵsɵbiin josoor biden 1934 on dotor ɵngɵrɵsɵn ziliinkiees azaliin byteesiigi 16,8 proc. debzyylke ba byteesen edleliin ɵɵriin yniigi 9,8 proc. kimdaruulka bainabdi. Ene tɵsɵbiigi gyicedkekiin tɵlɵɵ erke bişe temeceze zaa bol bejelyylke ujalgataibdi.

Uçar iimede manai inzeneernyyd teeknigyyd ba maasternuud bol aparaadaas garaza ceke yiledberi deere oçozo kɵdɵlmɵrliigi zeb emkidkeke ba byteeke ba azaliin noormo, byteesen azaliin cegnei g
imagta todo sonoroor erkilke.

Ene keregte profsojuuziin e
nyyd ba ilangajaa doodo şa
tɵsɵblɵkɵ yyrnyyd bol jike
yyrgenyydiigi gyicedkeke joso

Ecesteni kɵdɵlmɵriçɵnii aml
ral ba sojol baidaliigi erkim
naar tabika jabadal bol azaliin
teesiigi eris deeşelyylke kere
ke kyçyyrge bolzo ɵkɵ tula
bol 1934 on dotor kɵdɵlmɵri
baira baidaliigi, idee koolii
saizaruulka ba tedenii sojol
sorolliigi deeşelyylke bainab

Kɵdɵlmɵriçɵnii kɵlɵsɵn bol oniikioos 5—6 proc. debzekena.

1934 onii azayiledberiiin programii amzaltatai gyicedkekiin erke baidalnu

Yiledberiiin oronuudiin doodo şatiin tɵzɵqlɵlgɵɵr onoc todorkoi opirotiiv mergeer kɵtɵlbɵrilkɵ ba byke kɵdɵlmɵriiin tɵlɵb zokiookodoo zovood dotoriin bykii resyyrsiigi baicaakaar yle baran ceek byri, brigaada byri ba tuskai kɵdɵlmɵriçɵn byri byteeke kɵdɵlmɵriiingɵɵ tɵsɵbiigi uridçalan todorkoi tanilcaza medecen baika josotoi.

Gadna ene ziliin tɵsɵbiigi zokiookodoo ɵngɵrɵsɵn zilde ɵgtɵsɵn ceek bujuu brigaadiiu jamar kɵdɵlmɵrilɵlcniigi baicaaza, kerbee tɵsɵbɵɵ gyicedkesen ygei bɵgɵsɵnii junda gyicedkesen ygein şaltagaani ileryylze karaadaa abalcaka keregtei.

Inzeneer-teeknigiin erkim kyçiigi aparaadaas gargaza yiledberi teişe kanduulka ba kɵdɵlmɵriiin kɵlɵsɵn bişe zyilnyydeer kangaka jabadalnuudiigi yiledberi deere bani kɵdɵlmɵrilɵgçɵdiigi urmaşuulka bodomzoor ekrilke.

Kɵdɵlmɵriiigi imagta todoor banigtaar bolon zɵbeer emkidkeke, kɵdɵlmɵriiin kɵlɵsiigi zɵbɵɵr erkilke ba negen ygeer kelebel nɵk. Staalinii 6 zaabarinuudiigi bodoto keregtneni bolşoviig josoor bejelyylke.

Azaliin socialiis metod: soc. mɵriicɵɵ ba udaarnigçalgiigi deere ɵrgɵzɵ, kerbee ɵngɵrsɵn zilde byke azeyiledberiiin kɵdɵlmɵriçɵnii 40 proc. soc. mɵriiceɵdɵ kabaaduolagdasan bɵgɵɵd mɵnɵɵ kojor dakin ilyy kabaaduulka moriicɵɵnii doogovornuudiigi nariaar şalgaka udaarniguud çukala ankaralaa kanduulka.

Yiledberi deere beki, çanga
şoviigiin zarşam baiguuika ba
niigi zorilgoor ebdegçed, pro
çanuudlai kaira gamgyi teme
kɵdɵlmɵriçɵn byri kiisen kɵd
ridee kariuucalgatai asaniigi
deryylke.

Yiledberi deere angiiin ser
gi tuiliin deere yrgeze, so
azayiledberide angiiin dais
şurguulka ygein tɵlɵɵ teme
byke kɵdɵlmɵriçɵn niitiigi
elsyylke ba ilangajaa namiin,
somooliin, profsojuuziin emki
seremzetei baika josotoi.

Zai nɵkɵd! Buriaad Mong
respyybligiin azayiledberiiin
onii dɵn ba 1934 onii zorilgo
diigi kuriaanguigaar keleze taa
tanilcuulkada iime baina.

Ecesleke zuuraa dakin da
keleke uçar bol ene ziliin aza
beriin prograamiigi amzaltata
cedkeke jabadaliin gol tɵb
dal—doodo şatiin tɵsɵblɵlgɵ
bɵɵr erkilke, too byrid
kim sainaar tabika jabadal
bolno,

Minii çukala naidaka uça
taa azakuigi erkilegçed, tɵsɵ
çed, ekonomiistnar 1934 onii
yiledberiiin prograamiigi bol
josoor gyicedkeke bezete

*)Biçegçiin temdeglel.

Şazantai temeceke kɵdɵlmɵride ylemze sanalaa tabika

B. M. Respyybligiin onco ɵɵrɵ baidalda şazantai temeceke jabadaliin çukaliigi kelesenii kereg ygei. Enyyniigi bygedede medegdeke Buriaad Mongoi ulasiin koino geegdesen ikenoomitei, nyydel kagas nyydel baidaltai; sojol bolbosoroloor koino geegdesen iime ɵɵrɵ baidal jyynees ylyy karuulza ɵgɵnɵ.

Gebeç, ene bol B-M iin ɵngɵrsɵn tyykede kabaadana. Odoo bolkodo bidener Buriaad Mongol respyybligte iime cegnelte ɵgçɵ çadaka ygeibdi juub gekede? Buriaad Mongol respyyblig bol SSRK-iin proletariaad ba komuniis namiin udaridalgaar ɵɵriingɵɵ arban ziliin avtanoomita baidal dotor azakuin ba yndesen sojoliin baiguulaltiin talaar ton jike şiidkekii çanartai ilaltanuudiigi tuilba Sociaaliis baiguulalta bol jyynees ylyy ba, jyynees deereer şazaniigi usadkadag, şazanii ton gynzegii niite-ekonoomigiin yndesiigi tasalna. Zygees enyyn deerees, şazantai temeceke jabadalda, şazantai temecekiin onco ɵɵrɵ kɵdɵlmɵriigi jabuulal ygei ɵngɵrzɵ bolno geze cedkike jabadal bol josotoi oportuniizam bolno. Ene bol baruunii oportuniistanuudiin ɵɵrɵɵ bytekede naidasan „tioori“ bolno.

Juub gekede sociaaliis baiguulalta bol angiiin temeceliin kurcadasan yjede bolno. Uul temeceliigi byri ileer karuulka, lamnariin korto gyicedkelyyd jike olon baina. Zişeelkede: Agiiin aimagiin kuzartiin dacanii lamnar kubiskalda ecergyy byleg bolon, ɵɵriingɵɵ kɵdɵlmɵriigi ɵzɵɵn ba Togçonii somonii debeskerdeere jabuulza baisanaa barigdaba, tedener bol ɵɵriingɵɵ cuglaan deere kaişan geze lamnaraa dacanda kamagaalan bailgakab geze zɵblɵkɵ zuuraa, ene kubiskaliin ecergyy bɵlegiin udaridagça iime zaabari ɵgɵbɵ "bidener bol kulagai kiike ba aradiin maliigi kulgailka josotoibdi, zygeer bidenii sakiliin josondo kulgai kiike ton koiruultai bolboç. ene zamaar jabakadaa kɵrɵebdi. Enyynde lamnarta jyyç ɵgɵdɵg ygei zɵblɵltɵ zasag gemtei gesen baika juuma. "Tere cuglaan deeree ɵɵsɵdiin kɵdɵlmɵriiin meetodiigi olkodoo, niite aradiin maliigi kulgailka ba syidleke geze kelsesen bɵgɵɵd, tyynii josoor tun bogonikon cag dotor uul gazariin azalçadiin 100 garan maliigi ygei bolgozo çadasan baigaa. Basa Agiin aimagta lamnariin keden olon korto yyskelgenyyd ilersen baina. Zişeelkede aimagiin kolkozuudaas ceberlegden gargadasan 383 azalaas, 67 azalani lamnar baiba. Ede bol kolkoozdo şurgan orood baika zuuraa kolkooziin mal azal daagça, klodobşiig, zavkooz sçitavood bolood suusan baina. Selengiin aimagta lamnariin koroto yyskelnyyd mɵn keden olon ilerbe. Mɵn tyynçelen Tynkenii aimagiin „Leenin Zam“ geze komuuniin keregiigi abaja, ende şurgalsan lamnar bol kolkooziigi udaridaka albana orood uul kolkooziigi ungaakiin tuilda kyrgesen baina.

Agiin aimagiin „Ulaan Tujaa“ geze kolkoozdo gurban lamnar keden niudargaçuudtai kamtaraad, negen sariin dotoro korin taban aduusa, 12 sar ba 40 koni alaza yrisen baina. Lamnariin ene meteer kolkoozuudta şyidkel kiize. sociaaliis baiguulaltai temeceze baisan bodoto barimtanuud aikabtar olon bolboç ene tedii kemneje.

Yrgen niitiin dunda lamnariin nɵlɵɵn kecyy jike. Ziçeelkede Selengiin aimagiin „galuuta nuuriin dacanda boldog „camiin“ kural ɵbɵsɵ kuriaalgiin kɵdɵlmɵriiin tɵlɵb yjede boison bɵgɵɵd tyynee minga sakam kɵdɵɵçɵd cuglarza mɵrgesɵn daina. Uul camiin kuralda kɵdɵlmɵriɵɵ kajaad jiresen kolkooziin brigaadanuudç baika jum. Ende ymçiin azaltanai tukai ygɵça ygei tedenriin olonki kubi bol lamnartai aikabtar jike baricaatai bɵgɵɵd tedenii kolkoozdo oroo ygen şaltagaan bol jikenkidee lamnariin nɵlɵɵn geze medeke keregtei. Zyyn aimaguudta olonki kolkoozuudiin kolkooznigaud bol lamnartaı gancakan şazanii talaar, sysegtein erkeer baricaatai bişe, basala tɵrɵliin erkeer baricaatai baika jum, ene bol şazanii muukag karankui baidalaas zailuulza kolkoozuudiigi azakuin ba emkidkeliin talaar bekizyyike jabadalda tun ɵɵrɵ bolko berkeşɵɵliin negen zyil. Lamnar bol kolkoozuudiigi koroloko, syidkeke jabadalaa imagta tɵrɵl garaliin baricaa damzuulan jabuuldag baina.

Iime onco ɵɵrɵ baidal deerees şazantai temeceke jabadal byke B.M-iin namiin emkiin negen çukala kɵdɵlmɵri bolko bɵgɵɵd, sazantai temeceke jabadal bol materialiizamiin ba tiikede Marksiizmiin aazbyyka. mɵn geze Leenin kelsen juma. Ene kɵdɵlmɵriiin tun çukaliigi namiin tɵb komiteedaas. lamnariin asuudal tukai gargasan togtooluud dotor negen taa busa zaagdasan baina. Tiin getele moziin namiin emki bol şazantaı temeceke kɵdɵlmɵriigi gyic ed kangaltataigaar tabiza çadaagyi. Kerbee 1927 onoos 1931 on kyrter şazantai temeceke kɵdɵlmɵriigi mɵn udaa daraa yrgelzelen jabuulsan [Diispyd, şaazn temeceke nomuudiigi gargasan, şazantai temeceke namiin zɵblɵɵ tatasan, şazantai temeceke sariin dobtolgo sonoskoson, burkangyiçyydiin kural tatasan, aimaguudta şazantai temeceke surtal nebtergegçediigi boizoruulsan ba bekicer baiguulagdasan mşz burkangyiçyydiin moziin soveed g.m.l. bolboç odoo tyynees juuç ɵlɵɵgyi.

1932 ondo daiçalan temecegçe burkangyiçyydiin emki bol kɵdɵɵdɵ 270 yyrtei, 11816 geşyydtei baisan bolboç, odoo jɵrɵnkii deeree ene emki unan tarazai. Moziin burkangyiçyydiin zɵblɵlyyd, joso mete, bykii aimaguudta unsaar zil kagad boloo. Moziin burkangyiçyydiin oorgon geze gancakan niite ulas tɵriin zurnal „Erdem ba şazan“ kaagdasan baina. Odoo yjede negeç aimagta burkangyiçyydiin surtal uebtergegçed geze baika ygei. Kerbee ɵngɵrsɵn yjede 6 aimaguudta surtal nebtergegçed baisan bolboç, tedener bol jɵrɵnkiidɵɵ aimagiin emkinyydiin tuskai daabarinuudiigi dyyrgeke kɵdɵlmɵriçɵd baisan. Zakaamiin surtal nebtergegçe bol aimagiin soninii redaagtor bolon suusan, Selengede burkangyiçyydiin surtal nebtergegçe-aimagiin komiteediin zaabriça baisan, mɵn M-Şiberte tyynçelen Agiin aimagiin şazantai temeceke surtal nebtergegçiin suuri bykeli zildee kooson baisan yzegdene.

Moziin burkangyiçyydiin zɵblɵliin kariuucalgata biçeeçiin albanda syyliin yje boltor niudargan cedebiin gedeg suuza baisan bɵgɵɵd tere bol burkangyiçyydiin byke kɵdɵlmɵriigi unagaasan baina. Burkangyiçyydiin moziin zɵblɵliin syylçiin kɵdɵlmɵriçɵn Floreenco va gedeg uul zɵblɵliin byke keregiigi kendeç tuşaangyi kajaad arilçasan. Odoo boikodo moziin sozeediin jabuulza bykii keregiigi olk o argagyi erigdesen baina.

Moziin namiin komiteediin syyliin deregtiibiigi olonki aikomuud yiledberi bolgoo ygei kosorgoson. Agiin, Tyynkenii Deede-Ydiin ba kotiin komiteeduud uul deregtiibiigi ɵɵriingɵɵ tuskai kaamal biçelgetei kereg dotoroo şideed ɵngɵrɵdɵɵ tobçoonii geşyyn unşaza tanilcaagyi baisan bɵgɵɵd. burkangyiçyydiin tɵb zɵblɵliin tɵlɵɵlɵgçiin irelteeruul aikomuud zɵblɵɵn bolgoson bolboç tedenii abasan togtooluudaas jamarç yre garaagyi jɵrɵ caarsan deere biçesen zyil bolood ɵngɵrsɵn baina. Buriaadiin gegeereliin arkamaad, Buriaad-Mongoliin yiledberiçenii ebleliin soveed g. m. zurgaanuud enyynii urida şazantai temeceke tusaşaar kɵdɵlmɵriçɵdtei baisan bolboç, odoo yjede tede kɵdɵlmɵriçɵdɵɵç baitugai, şazantai temeceke jamarç kɵdɵlmɵri jabuulna ygei Moziin komsomool, Burkoopsojuuza, gazar tariaalangiin arka-

maad ba eryyliigi sakika ark
diin sesteemenyyd şazantai t
ke jamarç kɵdɵlmɵri jabuuln
Respyybligiin sonin biçegyyd,
Praavda“ „B-M Ynen“ ba
guudiin soninguud şazantai
ceke jabadaliigi mɵn jabuuln
Şazantai temeceke jabadaliin
respyyblig dotoroo iime t
Ene buzagai jabadaliigi caaş
yrgelzelze bolko ygei, enyy
kaida bykii aimaguudiin ceb
giin komiisnuud ba basa m
ceberlelgiin komiis şazantai
ceke jabadaliin iime baidal,
teeduud ba ene tyryyn moz
miteediin zygees iimeer uda
jabadal ogtolon zokiko ygei
temdeglesen baina.

Jaaza Buriaad Mongoliin
emki bol iime baidalda ky
reeb? Ene bol 1930 onii-
jabadalaas tolgoi ergisen“
namiin emki ba burkangyiç
emkinyydiin zygees „zyynii“
(zarim gazarta demii kuul
ba arad zonii syzegiin erki
dalan darlasan uçaruud) S
M-Şiber, Zakaamiin ba bişe
guudta gargagdasan bɵgɵ
alduunuudiigi cag daruidan
daza, tuskai gemteniigi ke
sen juma. Ene ton zɵb k
nees olonki gazarta geder
doson, baruun teişee kelb
badaluud garazai.

Ene baruun teişe kelber
badal odoo kyrter buta c
gyi, karin byri jikeer cegr
ko ygei oroldoko ygei ba
kylieesen“ oportuniis teo
megdezei ede bygede kam
rekedee, şazantai temeceke
to deere odortunilzmiin a
gligi olzoi. Iime bolkodo
tai temeceke kɵdɵlmɵri

Koriiin aimagiin erkim kolkooz—„Naranii tujaa“ namiin 17-daki kuralda raaporta ɵgəlcəkəər

Kolkoozçon byken çanga çadaltai bolzo çadana

Enyynii tula: „kolkoozdoo ynen sainaar kədəlkə ba kolkooziin zəəriigi sakika gamnaka keregtei“ (STAALIN).

„Naranii tujaa“ bol bolşoviigzozo baisan kolkooznuudiin neɡeni mən

(Manai tuskai biçegçees)

1930 ondo Koriiin aimagiin Ydiin somonii, Baruun kacuurtai goldo „Naranii tujaa“ geze kamtaral bol 14 amin 30 erkəte ailaar togtozon juma. Ankan togtokodoo by ii deerəe 743 tologoi maltai baiзan.

Ene mal azaliin tooz bol 1931 onii ievraali sarada kədəə azaliin arteeliin ystaavta oroson baina. Arteeliin dyrimde oroscnosoo koi 1931 onii syyliin yjede 30 erkətees 67 erkəte juu 123% neme en, aminiigaa talaar 114 ees 219 min kyrter oloşorson, bykii tərəlin malani ankan togtokodoo 743 tologoi baisanaa 31 onii syylde 843 tologoi juu 148% oloşorson baina. 31 onii syylees 32 onii yl kyrter 15 erkəte ail şineer el ee, ajaar 82 erkəte ail bolson bolboç bykii maliin too tologoi dee e nemesen ygei karin 1843 tologoos 1427 tologoi juu 22,5% orcson baika juma. Ene bol en in karşu etegeed niudargan baçuud ba tedenii tuslagçad tus olkoozdo şuŋun orood mal azaliigi syidxen korolozo baisanii yre aisan, ene 33 onii kabar kyrter antaanov ba Bataanikov gegçed darideçanartai 8-9 erkəte niuder içuud mal aduusiigi alaka, kudal aka yrike meteer syidken korlozo baisaniigi eesediin ceberleigeer 5 erkəte ailuudiigi kolkoozoos argaza kajasan. Enyynii 8 ailani sotoi angiin daisad baisan. Ɵe idiin dotorki angiin karşu etegdiigi gargaza kajaad, yideçge eitei dunda çadaltan bol kolkoo igoo bolşoviigiin bolgoko ba kol oozçonoo çanga çadaltai bolgoin tələə katuu zorilgoor temece nii açaar ene 1933 onii torsodo lleed jikeken amzalta tuilazai.

Malani 25,5% nemebe

Tus kolkooz bol odoo yjede am ba zasagiin zygees çukalaçal baisan socialis mal azaliigi keg ylze toogiin ba çanariin talaar sgeeni debzyylke gesen zoriligi ebeer oilgozo, soc. mal azal teişe iuuraaraa kandaza çadasaniigi açaar ykii maliinnaa too tologoigi 33 dotor 25,5% oloşoruulba gebel uu morid 1933 onii ekinde 148 igoi baisaniigi 1933 onii syylde 3 tologoi bolgoson juu 3,4% nesen baina; eberte mal 621 ees tologoi juu 16,6%; koni ba ja d 650 aas 680 tologoi juu %; gakai 8 tologoi baisanaa tologoi kyrter juu 54,5% nem n ba kamtadaa 1933 onii ekinde 27 tologoi maltai baisanaa 1933 ii eceste 1791 tologoi maltai bol

Telnyydiigi sainaar tezeeze ababa

Ɵngereçge 1933 onii maliin tel aligiigi tus kolkooziin mal azain brigaada bol kangaitataigaar ngersen baina gebel: 18 tologoi yydiigi tyryylze, enyynii 2 unaga ykeze, 16 unaga amadiigaar abasan juu 89%; 188 tologoi yniee teryylze enyynees 11 tologoi tuga luud garşalagdasan, niuur deere 177 tologoi tugaluudtai juu 92%, 444 tologoi koni ba jamaad tərəsen bəgeed niuur deere 391 tologoi tel abasan juu oroidoo 8 tel, garşa bolson baina.

Ene malnuud oroondo oruulag daba

Tus kolkooz bol 1933 onii oroonii kampaaniigi mən amzalta taigaar engərgesəniigi karaza yzebel: Bykii oroondo oruulagdaka josotoi ynleed 233 tologoi baisan enyynii 225 tologoi juu 97%, ko ni jamaad 406 tologoi enyynii 336 tologoi juu 82% oroondo orobo. 42 tologoi gyydtei baisan, enyynii 34 tologoi juu 80%, oroondo oroon do oroson baina.

Enyyn deerees karaza yzekede oroonii kampaaniigi kangaltataigaar engərgesən bolboç oroondo oroson mal bykenii ton byridkeliigi josoçolon tabiza çad agyi baisan. Enyyn deerees odoo kabar maliin tərəlgiin yjede jamar sariin kedenii eder tiime mal tərəke geze bag caaza medeze çadaka arga ygei bolno.

Enyynees tel abalgiin yjede ja març osoldol endegdel tokioldozo bolkoni zailaşagyi baina şuu.

AZALIIN EMKIDKEL TUKAI

Maliin yrgelziin brigaadiigi 35 kyneer emkidkasen, ede bol brigaadu dotoroo gryype bolzo tasarna: 1) Koninii tavaariin feerme 2) synii tavaariin feerme; 3) ykerçen ba saaliçan geze kojor gryype bolzo tasarna, 4) gakaida 5) Aduuçan, ba moriçon bolno. Ede 5 keseg gryype bol tus tustaa grypovoodtoi bəgeed ene bykii brigaadiigi mal azaliigi daagça zon kilozo baidag juma.

35 Kədəlməriçədiin 6-ni udaarniguud bəgeed tedenees erkim udaarniguud gebel: Dorziin Cerendulma, Dabaagiin Ceremaa ba Abidiin gegçed bolno. Edener bol 3-3 zilde maliin brigaada deere yrgelze kədəlməriləsən ba kədəlməridee toogiin ba çanariinç talaar nileed jikeken ziseenyydiigi karuulza baidag.

Ynieegyi kolkoozçon baikagyi

Maliin brigaadiin ba bişeç brigaadiin udaarniguudiigi zaluu malaar şagnaka jabadal engərgedəsən şagnalda geşyydtee egesen teliin toogiigi karuulbal, içege ba kuri gad 9 tologoi, Gakain gəlgəd 9 tologoi ba tugaluud 4 tologoi edeniigi azalta ederte toolozo 36 içege kurigadiigi geşyydtee kudaldasan baina. Bykii deeree 48 tologoi mal egtesen baina.

Kolkoozçon bygedeeree ynieetei ba aize maltai bəgeed ynieegyi kolkoozçon baikagyi.

Ulasiin emenəki ujəlganuudiigi cag cooni cəm gyicedkebe

1933 onii kabar 237 ga eldeb tərəliin tariiga kiike təsəbtei aad 312 ga tariza, təsəbəə 108,7 % ijyylnii 1-nii eder dyyrgesen, paariin beledkeliigi ijyylnii 1-de to. tooson bolzortoo 102 % ebece cabçalgiin talaar kangaltataigaar dyyrgesen, ebesə cabçalgiin təsəb 622 ga, baisaniigi 760 ga cabçaza təsəbəə 122 % dyyrgesen ba ceen tneriin talaar təsəbtei 7464 c. bai san aad dyyrgesen 10844 c. juu 145 proc. kyrter bolzortoo—aavgus tiin 15 da dyyrgebe Tariaa kuriaal ga 312,5 ga ogtiaabriin 25 da dyyrgesen, tuskai komiis bol çanariin talaar kangaltatai geze yzesen.

Tariaa tuşaalgiin təsəbiigi ogtiaabriin kubiskaliin 16 daki oi deere 100 proc. tuşaaza dyyrgeed baisan. ebesə beledkeliin 357 c, təsəbiigi dekaabriin 10 da 100 proc dyyrgesen toso beledkeliin 293 k.g. təsəbtei aad. sentiaabriin 1-de 367 c, juu təsəbəə 125 proc. dyyrgesen maka beledkeliin təsəbiigi ogtiaabriin 26 do dyyrgesen. Arisa beledkeliin təsəbiigi 140 proc. dyyrgesen ba kortoovkiin beledkeliin 8 c. təsəbiigi ogtiaabriin 28 da dyyrgesen baina.

Enyyn deerees karaza yzekede 1933 onii ulas gərenii emenəki ujalganuudiigi togtooson cag bolzor dotoroo ba olonkiigi egtesen təsəbəər ilyyçeen dyyrgeseer baina.

Tarilgi'n kemzee ergən bolzo baina

Tus niutagiin zon bol kolkooziin togtokoos uragşa emçiin azalta baikadaa gazar tariaanii azaliigi erkiledeg ygei şakuu baisan juma.

Tus kolkooz 1930 ondo anka togtokodoo, oroi 29 ga tariiga kiize baisan aad, odoo 33 ondo 312 ga tariiga kiisen, ene bol 30 ondo 1 erkəte ailda 0,96 ga. kyrteze bai san bol 33 ondo nege ailda 4,35 ga kyrteke bolson juu nege amin da 30 ondo 0,25 kyrteke baisan bol odoo 1 kynde 1,77 ga kyrteke zişeetei bolno. Jirkee 1934 onii kabar 376,90 ga juu engereçge 33 oniikoos 64 ilyy tariiga təsəbtei baina.

Gebeç, 34 onii kabariin tarilgada zoriuulan 465 c, yresenii zasa ba 46,3 c. mənkeləlgiin zasa bai guulka aad, eneni ton muugaar jabuulagdaza baina, Yresenii zasada 26 c, kaasan ba mənkeləlgiin zasada negeç kiilo kaagaagyi baina. Ene bol tariaa cokilgiin kədəlməriigi suladkaasanii yre mən bəgeed, enyyn tuşaa kemzee abka ton çukala.

Paariin beledkeliin 1 deki riaad 102 proc. dyyrgesen 2 daki kakalalga 13 proc. dyyrgesen.

Çanga çadaltai baidal bodotooroo jireze baina.

Tus kolkooz dotoroo kolkoozçon nii dunda çanga çadaltai baidal jireze baina. Yiledberiin təsəbiin josoor bol 1933 onii syylde 32000 azalta eder azallagdasan baika josotoi bolboç 33 onii 10 sariin kugasaada 26773 azalta eder azallasan baina geze toologdono, Olzo kubaariin tukailamziin josoor nege azalta edərte kyrtesen produug tiigi engereçge 32 oniiktoi zerge şyylen karabal:

1932 ondo talka nege azalta edərte 3.500 kg. kyrtene. Maka 32 ondo 0,161 kg. aad 33 ondo 119 kg. syy 0,38 kg. baisan 0,135 kg, toson 0,35 kg. odoo 0,350 kg. 32 ondo ebesenii kubaari garsan ygei odoo 1 azalta edərte 1,915 kg. kyrtene. Tyynees gadna azalta edərenyydte 0,50 mənge kyrteze bai na.

Ekenernyyd bol kolkooz dotoroo jikeken kyçen baina.

Kolkooz dotoroo ekeneriin aza liigi zebeer emkidken keregleze çadasani odoo olzo kubaari deere ile garbal. Tus kolkooz dotor oroi 52 ekener baisan. enyynii 43 kyn juu 83% ni yrgelze yiledberi, azal deere kədəlze baisan, ene 43 eke neriiu 32 ni mal azaliin brigaada deere kədəlmərilədeg; 6 ekener modonii beledkelde jabasan, tariaanii kədəlməride 4 ekener ba tosonii zavoodto 1 ekener kədəlmərilene.

Bykii 10 sara dotor 26773 azalta eder toologdoz baikada, enyynii 13708 azalta ederiini ekeneryyd deere toosoko baina. Enyygeer bol tus kolkooziin ekenernyyd eregteişyydees 703,20 azalta eder ilyy olson bolno. Ene bol nəkər Staalinii kolkoozçon udaarniguudiin kural deere „Ekeneryyd bol kolkooz dotoroo jikeken kyçen mən“ gesen ygiigi ulam ulam ba talaza egene şuu.

„Naranii tujaada“ BMA TGKiin damzuulaltiin ulaan tug egtebe

Tus kolkooz bol socialis mal azaliin froonto deere bolşoviig jo soor temecen jireze Koriiin aimagiin bykii kolkooznuudiin dunda erkim şişee karuulsan kolkooz geze toologdono. Ene aimag azaliin staabiin togtoolor enyynii urida Kyrbiin Adagiin „Bliyykir“ arteelda egteed baisan BMUlasiin Təbiin Gyicedkeke Komiteediin damzuulaltiin Ulaan tugiigi janvaariin 1-2 ederyydte aimagiin tab deere bolson mal azaliin udaarnguudiin kui kural deere şilzyylen egtebe.

Tus kolkooziin soc mal azaliin froonto deere erkim şişee karuulsan sain udaarniguud aima-giin mal azaliin udaarniguudiin kui kural deere tus aimagiin gyicedkeke komiteediin zygees şagnagdaba gebel:

1. Dorziin Cerendulma

(koni aduulagça)

BMR iin 10 ziliin oi deere Mon goliin teləələgçədiin beleg acarsan 1 morioor ba udaarnigiin graamotaar (satşaaliin biçegeer) şagnag daba.

Nəker, Dorziin bol 1931 ondo kolkoozdo oroson, kolkoozdo oroso noos kolşo mal azaliigi brigaada koni aduulagça baiza, tasaraltaygei yrgelze kədəlmərilesən eəriingəə gaaza abasan azaldaa sainaar kangadag. Ene 1933 onii niuurta tərə sən təliigi 100% tezeebe. Kolkooz do orokoos urida ygeitei çadaltai baisan. 1933 onii niuurta 309 azal ta eder abasan, azalta edərtee 65 pyyd talka ba produugtiigi jikeer abka baina.

2 Dabaagiin ceremaa

(ynieə saagça.)

AGK aas graamotaar şagnagdaba Nək. Dabaagiin bol 1931 ondo kol koozdo oroson, ygeitei çadaltai, mal azaliin brigaadada ynies saagça baikadaa daaza abasan 15 ynieə gee 15 tugaltaini dyyren sainaar karaza baisan. 33 ondo 343 azalta eder olson. Azalta edərtee 72 pyyd tariaa abka baina. Kolkoozto prav leeniia zygees 2 dakin şagnagdasan, tyynees gadna kurigadaar şag nagdasan.

3. Nək Sebzediin

(Feermiigi daagça.)

Nək. Sebzediin bol eəringəə daaza baisan maliigi too ba çanariin talaar deeşelyylke jabadaligi kangaza çadasan ba azalaa sainaar emkidkesen tula graamotaar şagdaba.

4. Lubsanii

(kolkooziin tyryylegçe).

Nək. Lubsanii bol tus kolkooziin aza akuigi ynekeer bolşoviieçolon udaridaza 33 onii niuurta ulasiin emenəki byke ujalganuudaa təsə biin josoor cag bolzortoni ba təsə bəəs ilyyçelen dyyrgeze baisan ba socialis azaliin froonto deere jikeken amzalta dabaka jabadaliigi kangaza çadasan. Kolkooziin gyşoviig kədəlmərilegçe mən bolko bolko tula graamotaar şagnagdaba.

Koriiin aimagiin mal azaliin ydaarniguudiin kui kural bolbol ene zuuraa Selengiin aimagda knbiskal“ komuuniin nriaaliigi kəndətei deere kylieeze abaad, erkim sain tavaariin feermiin tələə temeceke byke kolbootiin koonkursada oroi cozo, Başkiriin respyybliikiin ali negen rajooniigi uriaa telegraama jabuulba. Başkiiraas jamar Rajoontoi jamar zyilyydiin kelcee kiike tukai“ kariuu kylieesenii daruu eesedilngee kolkooziin teləələgçə diigi kelcee batalkiin tula jabuulka gəsen baina.

Dutuunuudaa jabuudtani zasaka

Ene kolkooz bol jikeken amazal ta abakiin kazuugaar mən dutuu dunda zyilyyd olon baina. Enyyn igi jabuud dundani usadkakiin kemzeenyydiigi abaka josotoi

Kolkooziin geşyydiin yseg bişeg medəkeygi jabadaligi usadkaka kədəlməri kangaltagyi, gegeereliin kədəlmərigəd bol enyyniigi erçemtei jabnulaagyi. 16 nasanaas 50 na san kyrteiki 55 ereçyydiin 29-ni qiçeg medeke, 16-ni baga medeke ba ajaar 15 kyn yseg biçeg oroidoo medeke ygei baina. Ekenəryyd deere abaad yzebel: 54 ekeneriin 20-ni biçeg medeke, 19-ni baga medeke ba 16-ni oroidoo medeke ygei baina. Sonin biçeg sedkyyl debteryydiigi zakiaa unça ba „jabadal tun baga, brigaadiin kədəlməriçədiin dunda ulas teriin ba niite nebtereliin kədəlməri kangaltagyi ygei jabuulagdasan baina.

Aduu moridni 100% dalaan bairaar kangagdaza çadagdaagyi, dekaabriin kagas kyrter 20% ni kuçalga ygei dalda baiza baisan.

Geşyydiin ba udaarniguudiin azalta ederyydiigi cag bolzorooni temdegleke jabadal ton sula, zarimdaa temdegledgengyi 1 sara ba byri sara kagasç koiço tatagdasa baisan buzagai faagtanuud bi azal.

Soc. meriitəə ba udaarnigçalga bol dunda 100% delgereze çadagdaagyi. Soc. meriicəə nii kelcee batalsanç bol tyynee şalgaza byri dkeşe yzedeg ygei, miil kooson caarsan deere yldeedeg, buzagai muu dyrişel yrgelzelseer baika juuma.

Kolkooznguudiin ger dotorki ta bologyi, geşyydiin dunda arig ceberiigi sakika jabadal tong kangaltagyi g.m. dutuu dunda zyilyyd ail olon baika tula edeniigi jabuud tani şuud zasaka tukai niutagiin aam, komsomooliin zeblelin emki uyyd ba kolkooziin pravleeniiin ene ederiin çukal zorilgo mən bolno.

12 S. Ganzuuriin. **Koriiin aimagta.**

şe temeceke çukala baina. Na n XVI daki jike kural bol şazantai temeceke kədəlməriigi „zə ər emkidkeke j o s o t o i “ sen baina. Şanantai temeceke ja ialiigi zebəər emkidkeke jaba i bol ene kədəlmeride namiin zamiigi bejelyylke ba janza by n oportunizamtai kair nair ygei neceke kereg bolno. Ene zuuraa antai temeceke kəcelməriigi bəər emkidkeke dee tuskai mee l ba foormo keregtei Şazantai neceke kəlelməride tus byri ga liin orco eere baidaliigi karal ka josotoi, niitiin ilgal, nassanii mzee, ere emiin ilgaa karalcaka sotoi, ilangajaa ekeneriin dunda antai temeceke kədələəri jaulka ton çukala baina. Şazanii geediigi, dasaanii kyçiigi tedenii etled bagkedəlməriigi cag yrgel gynzegiigeer şinzelen yzegdeze ka josotoi.

Şazantai temeceke kədəlməriiin n çukalani“ bol „olon niitede rkangyin surtaliin ton olon jan zyilyydiigi eke josotoi. Tedenc l edeb baidaliin ton olon janbarimtanudaar tanilsuulka, teiigi sonirkuulkiin teleə tedeen ligeedçigi, tiigeedçigi dyteleze leneriigi ton olon talaasni kem ton odoo argaar seqceren şazanoiroosoni seryylke josotoi ze Leenin biçesen juma.

Şazantai temeceke kədəlməriigi tooko cegneke ygei oportunis bai dal ogtolon usadkagdaza şazantai temeceke kədəlmərii byri kurcaar byri kaalgaka tabika gaçjiezei enyyni teləə odo iime zyilnyydiigi bol bolgozo gyicedkeke josotoi:

1. Nen tyryyn byke namiin emkiigi şazantai temeceke ba lama bandinariin neleegi usadkaka kədəlməriigi toorinulan tataka ba na miin komsomooliin yiledberçenii ebleliin kolkoozçon nilte ba mən soveed intelegence, ilangajaa şinzel kii ukaanii erdemted surgagçad ən zaigiin kədəlməriçedəər cag yrgel

Ton çukala, zəb zaabariigi abykende ken bygede dyrgeze dagdana ygei, jerekijdəə bide şazantai temeceke kədəlməri l zaa bol olon zon zotoi kurai ere, ynder tervyyn deere, aicab t jike ergən iledkel kiike tydire egeriigdenge. Ene iledke yd bol jikenkidee byke delekein saab deere kelegdeed oneo te

dorkoi bişe bolçodog baina. Tiime kəbəə ba lamnar bol kədəə ara diigi ganca negeer bəgeed, ajaga cai uuka zuuraa, jerin jarildaan dotor eəriingəə tusada bolbosruulza çadadag baina. Lamnar bol manai kədəədə bolzo baigaa şine illalta ba dutuu dunda zyiliigi bud diin şazaniin nomooluudtai kolbo dog bəgeed, bideni tuilasan ilalta ba dutagdal osoldoluudiigi tus kai joson bolgon enyyniigi Budda bagşa tiikede kelsen aildasan geze kelideg baina. Iime bolkodoo lamanar bol eəriingəə alkam byride jabadaligi kamagnalan, kendii giini eədeni erəgdeg baina. Ene talaar şazantai temeceke bidenii kədəlməri bol jike kolno bəgeed ton nugarkai bişe baina.

„Şazaniigi esergyyceke temece iigi kolboogyi yzel surtaliin tarkai nomoloor kizaarlaka bise. şazaniigi ecergyyceke temecelii pi şazanii niitiin yndesiigi usadkakaar zoriuulka angiin kədəlgəə nii fraagtig dyrşeltei koibon jabuul ka josotoi“ gəsen Leenin ceke zaa bariigi bide martadag bainamdi.

ze yzel surlataliin talaar kujaglan şazantai temecyylke ba kezeneikees ilyygeer daiçalan temeceke burkan eyişyydiin emkiigi udaridaka joso toi, Byke namiin emkiigi gol sanal bolgoko zyli bol şazanii kədəlge ba olon niitiin şazanda şytedeg ja badaliin şaltaganaiigi ileryylen şin zelke kədəlməride baika josotoi.

2. Nam komsomooliin gegeerel erkilke bajərə kədəlməriçediigi kelcedeke jabadalda cae yrgelze la miin şazan ba lamnartai temecyyl ke keregiigi kolbono josotoi. Şazantai temeceke kaadar surtal nebtergeçedigi beledkeke tuskai kyyrce neeke josotoi.

3. Tyrgəçəeriliin byke sisteemede (ugsalgiin balsanguud ulaan ger ba bulanguud socialis sojoliin ge ryyd bayesgyyydiin ulaan ger bar bysegyicyydiin baisan g. m.) şazantai temeceke kədəlməriigi eder bykenii azaliin programa bol gon tabika Namiin təb kesəəediin zaabariin josoor təbaadii dacan du ganda bolbol byke kural mergeliin uri daalgan abad niitiin şinzelkoror tuskai nasda zugaa emkidkeke çukala bai na. Ene bol şur karbaan nyydel kiaatar raa dioo kinoo ba bişeə.

4. Kolkoozuud MTS ba sovkoozuud bol şazantai temeceke kədəlməriigi jabuulka tyçeg bolko joso toi, tiime tula ulai gazaraudta bekki baazilin yyryydiigi jabuulka tukai kamagaas ilyy oroldolgo kiike keregtei.

5. Şazantai temeceke ba uul ke delmeride olon niitiin ilesyylen tatakiin teləə 1934 onii tyryyn ka kasta şazaniigi esergyyceke namiin respyybligiin zebleə tataka josoto iime kuralnuudiigi aimag raiongud

ta mən tataza şazantai temeceke jabadaligi kurcad kaka burkan eyiçyydiin kədəlməriigi emkidken şergeeke tukai zeblə-ee eris kubilal ta oruulka josotoi.

6. Darui cagaa ton çadabaritai kədəlməriçədeer daiçalan temeceg çe burkangyiçyydiin mozlin sovee diin aparaad togtooko josotoi. By kii aimaguudta mən tyyniçelen bur kangyiçyydiin aimagiin soveediin emkidkeliin tobçoo bajguulaad ulaa ni aimag rajoonii ba respyybligiin burkangyiçyydiin kural engərgeke josotoi,

7. Burkangyiçyydiin mozlin sovee diin oorgon „Erdəm ba şazan“ geze sedkyyliigi sergeen cag yrgelze keblededg bolko ba şazaniigi esergyy ceke yndesen kelenii debter zo kioon gargakiin tyrgedkeke bolon iilgaan keblelde şazantai temeceke yzel saikanii zokioluudiigi eicor keb-leke çukala baina.

* *

„Buriaad oronii lamiin şazanii odoogiin baidal ba tyyntei caaşadaa temeceke“ tukai - Togmidiin debter dotor ulas teriin talaar korotoi ynen baidal oportanis alduu garsan bəgeed enyyniigi namiin tob niin komiteed nek Myyngkin kezeg tukai gargasan eesediin tog tool dotor ton zəb temdeglesen baina. Ene ulas teriin koroto alduugiigi zokioolçon Togmidiin bol meddəresən bəgeed odoo kəlen zokiolnuud soonoo kəcəç koikodiigi bol odoo ynen yjede kədəə azaliigi şi nenkeer teknikgzeryylke jabadalda lamnariin koroto syidkel“ geze gyi zyiigi zokiooçon baina Tyyn dotor aziin eriin uridaki debteriin zokioloçen ba kilomoloo bolson şağ zasaza eəriin alduuda ka ngaltaiiar ulas teriin korotoi alduu garaksan baina.

B. Vaanşaglin
B. Togmidiin

Kiliin caana

Fraanciin sonin biçegyyd Alas-Dornodiin baidal tukai

Pariiza 17.(T) „Er—Nyvel“ geze sonindo tolilogdoson Alas—Doronodokiin baidal tukai biçeg dotoroo biçesenii; „Japoon bol eəriingəə sain nəkədiin toodo Aangliigi oruulcana. Zygeer jireedyize ynen cagiin bolzo jirebel Aangli menəə eəringəə Malaiski edlyyriigi erkebişe kamagaalan emeerkiin jabuulga kiize baisanaa raa bol, kerç sain nəker tausab geze kelke baikabdi. Mən tyyçelen Avstraalida iimele bodolgo baina. Basa Japoon kədəə bol Malaiski azaliigi ezelze abkani ke zeedeeç labtai gelçe“ geze biçebə.

Tus „Er—Nyveliin“ biçekeni—Aangliigi buruu yzelten bol Germaanliigi demzen karaza baidag ba jere Japoonii Alas—Dorno zyg te kolze balgaa Japoonii tusiagaar yzeze baisani kadaa cəm soveed ulasiigi esergyycesen jabuul ga bolko azai geze temdeglene.

KDTZ-iin Soveed albakaagçad kinaltaas tabigdaba

Tokioo. 17 (T) Manzuuriin zasag bol, jabaza baisan sostaaviigi namnaba geze zemelen bariza kinaltada absan KDTZ iin soveed iin 6 albakaagçadiigi tabika geze şiidkebe. Tedenii keregiigi boşuugaar şalgaza todoruulkadanii tus 6 neked jamarç zemgyi baiba Medeecel dotoroo temdeglesen kelceenii selbigdekiin udkatai kezeg temdeglene

Mançzuu—go bol Manmongo geze neretei bolkoni.

Loondon, 17 (T). „Taimsiin“ Beipinii korespondente bol Pyjin bolkoo baigaa koranaacatai daşramduulan medyylkeni „Mançzuu-Go bol Manmongo“ geze neretei bolbo gebe. Ene Manmongo gedeg yge kadaa „Manzuur—Mongol ulas gesen azal. Japoonuud bol uul şine zasagtaa Çakar ba Sokaariin provilncanuudiigi bagtaan oruulaçaka bide geze naidaza baina.

Lama Bançan bogdo japoonii şunakainariin zebseg

Loondon, 14(T) Ameerikiin „Ju naited prees“ soninii Beipin ba tiin korespondentiin medyylsenii josoor Pyii gegçiin kuulirkan zon kiloko şine „Impeeri“ bolbol „Do toodo Mongoliigi algasan garça gan Aazi tib deere delgeren tara ka bəgeed, buddiin şazantanii de rgeze çigiin niuur bolko Bançan bogdo lamaas tusaluulna“. Korespondeentiin batalamsiin josoor şi ne impeeri bii bolsoniigi tunkagla ka jabadalni dətəlsən baina. Zeke. Sakar ba Syijyan mozonuud tus impeeriin negen kubi bolgon sonoskogdono.

„Taims“ soninii Tokioo kotiin korespondeent bol bol „Japoonii oronii deede zakirgaanuudiin bo domiigi barimtalza medyylkeni „Pyii gegçigi Manzuuriin monaark (ezen) bolgon sonoskono jabadal ni „Manzoogoni zygees Kitad oroniigi ezemden abalgani zailkşa gyi gereçelne“.

Yndesen sojoliin baiguulalta

Sojol bolbosoroliin kegzeltiigi azakuin kegzeltees geegdyylkeygei

Surgalgiin ziliin ekin kagasiin dutuugi kojordugaar kagasta gyicyylke

Angigyi socialiis belqemiigi bai ;uulka tyykete kojordugaar taban ;iliin ekin zil engerbe. Ene zil do or manai Kolbooto ulas ba tyynii lotor men manai B. M. respyyblig)ol ali bykii aza akui, sojol bol)osorol ba ulas teriin talaar gal:amçagtai jikeer kegzeze, aguu er ;en amzalta gyicedkel tuiliaza ça lasan baina. Enyynii dotor men ıradiigi gegeeryylke temeceliin)roonto deere nileed jike kereg)yteeze çadasan manai damzag /gei.

Odoo bolkoo baisan namiin KVII dugaar kuraloa jike kural bol)idenii emene aguu jike zorilgo ıuudiigi tabina. Ene zorilogdoni bi lenii caaçadaa erkilke kedelmeri)a temeceliin daiçalkii çanartai)rograama bolno. Ene prograamiin :obço goloni juub gekede: „kojordugaar taban zil dotor, byke ara liin aza akuigi teeknigiin talaar ;inedkeze dyyrgeke"—geze n. n. Moolotov Kyibeşev kojoriin teezis dotor şuud tabigdasan baina.

Men ene teezis dotor socialiis)aiguulaltiin tasalaçagyi geşyyn bol ko sojoliin baiguulalta ba aradiigi gegeeryylke jabadaliin talaar jamar tdorkoi zorilgo tabibab gebel: „kojordugaer taban zil dotor kolbooto ulasiin zonii dunda yseg bi ;eg medekegyı jabadaliigi usadka ;aar baraka jum bişe, azal kedel meri kiize çadaka nasa gyicesen zonii dunda yseg biçeg arai tanika tedii jabadaliigi usadkaza, bi;egte cem gyiced sain bolgoko ba surguuliiin nasanii bygede bagaçuudiigi ekin surguulida byrimesen erkebişe surgaka surgaka jaba daliigi bejelyylkeer yle baran, karin nen tyryyn kedee toskon gazarta politeeknigiin 7 zilte surguu lida bygediigi erkebise kabaaduul ka jabadaliigi bejelyylke, koto ga zarta ene zorilgo bol tyryyşiin ta)anzii dotor gol teleb dyyrgesen baina". Men dunda deede ba tus kai surguulida suragçadiin toogi olişuruulka keregtei gebe.

Ene çukala jike zorilgo bol, ara diigi gegeeryylke froonto deere te necaze ba gaa olon gegeerelçe ne edıin urda aikabtar jike kariuu calgata ujalga yyrgenyydiigi tul gon tabiaa baina. Namiin zygees bidende daalgan tabisan ene çuka a kariuucalgata zoriltonuudiigi bo odto kereg deere bejelyylkiin tula, nen tyryynde juun keregteib geke de: a) ene ederees ekilen bybe ge geereliin emkinyyd; tere gegeereiin emkinyyd, bygede olon surguulinuud cem eei eeningee azal kedelmeriigi eris şuudaar şinedken kubilgaza, ynekeeree bolşoviig josoor saizaruulka, ile todoor uda ıidaka, ile todo tobtolgooı kedelmerileke keregtei; b) ene bol gau cakan gegeerelde kamaatai emki nyyd surguulinuudiin kereg bişe byke nam zeblel, profsojuuza olon niititn kereg men tula tedeniigi gegeereliin kereg teişe e r i s e g c e e r e r g i y y l a e kanduulka. c) gegeerelçediin dunda katuu çanga ynekeer bolşoviig jo sonii sakiiga zuram discipliineer gedegiigi baiguulka ba negedyrte zakirgaagi ulamaar çangadkan jabuulka; ç) bygediigi surgaka jaba dal geiçe kabariin tariigatai ton cacuu çukala kereg men geze by gedeeree sain mederçe, kabariin tariigatai ab adalikan ankarai tabi ka josotoi.

Ene surgalgiin ziliin ekin kagas engereed baina. Ene tyryyn kaga siin dyn byridkeliigi karaad yzebel jerenkii deeree surguuliiin kereg gynzegii osoldoltoi baina ge bel zokino Enyyn deerees, karin byke surguulinuud bygede adali mu geze sanaza zokiko ygei. Sain yli ger zişee karuulsan, ynekeeree bol şoviig josoor azal erkebişe kedelmeri jabuulasan surguulinuud basa olon baina. Surgalgiin çanariigi deere tabisanii talaar Zagastain 10 ziliin surguuliaas yliger abka keregtei. Suragçadiigi emkid keze, surguulida cemeer kabaaduulsan ba surguuliaas geegdeke tasarka bolon gyike zailaka jabadaltai temecekiin talaar ba surag diin dunda niitiin kedelmeri jabuulsan, gabşagaiçalga meriicee emkidkesen, disciplinee bejelyylsenii talaar Deede Ydiin FZS ba Ynegetein zişeete surguulinuudiigi karagtii. Surguulinuudiin dergede ki azal emkidkeze, surguulida kaluun kool tekeerçe, surguuliin çanariigi saizaruulka jabadaliigi emkidkeze çadasanii talaar gebel Kara usanii ekin şatiin surguuliaas zişee abagtii 13 ga tariaa tarisanaa sani erkimiini ga 16 ceentner, ada gani 10 ceent. tariaa garsan baina.

Ene mete sainaar azalaa tabisan surguulinuud manai respyyblig dotor men nileed olon baika juma. Gebeç ene sain yliger zişee saizamaar amzalta dabaltanuudiin kazuugaar buzagai kara osoldoluud jike olon baina. Ton olonki bolko surguulinuud manai odoo aikaatar kynde osoldoltoi baidalda baina geze medeke keregtei. Olonki aimaguudta, engersen z u n i i c a g t a j a m a r ç beledkel ygei suuza, namar suragçadiigi cug luulka jabadaliigi ton muugaar engergesen deerees nileed olon surguulida, ilangajaa dunda surguuli nuudta orozo çadaa ygei yldesen kebyyd olon baina. Enyyn deerees zarim aimaguudta surguulida kabaaduulgiin proceent ton dooro. Zişeelbel: respyyblig dotor ekin surguulida kabaaduulga 90—92%, dunda surguulida 75—80% baibal Bookonii aimagta ekin surguulida 85%, dunda surguulida 35% baina. Iime zigşyyrite toonuud men Mukar—Şiber, Tynken geke zergiin aimaguudta yzegdene.

Tyynees gadana tyryyşiin kagas zil dotor surguuliaas şabinariin gyike jabadaluud men nileed olon yzegdesen baina. Ilangajaa Kabaan Bookon, Mukarşiber geke zergiin aimaguudta surguuliaas garça oçoko jabadal maşa elbeg, dunda surguuliiin suragçad 25 aas 35% kyrter koroson baina. Ene uçar imagta muugaar azalaa emkidkesen, surguuliin dergede kaluun kool tekeeregyi, ger bairaa dulaalaagyi surgalga kemyyzeliin talaar ton kangaltagyi, suragçadiin dundaki eesediin zakirgaanii azal, pioneer komsomooliin azal, niitiin kedemeri ogto ygei baisanii şaltagaan men gebel zyitei baina.

J me adag surguulinnudiin neqen bol Agiin Kolkooziin zaluuçuudiin surguuli men Ene surguuli bol erkilegçediin zigşyyrite calgaraar udaridasan ba şurgasan angiiin dalsadiin koro kiisen deerees byke kedelmerini unaka şakasan baina. Conklingoo şil abça ogorood kaşaalaad malda duusan ebdyylze kajaad, odoo ebeliin kyitende con koni şil ygei, erreni keke çoniin kedelmeer kyiten baikada jamai surgalgiin çanar baikab.

Gegeereliin froonto deere kocorço baisan angiiin daisadiin ylegdelyyd ilangajaa korotoi zeriçelge gargaza baisani ton ilerkei baina. Uçar tiime tula, surguuliin azalda tokiooldoson osoldol tasaldal bykenii ug şaltagaaniigi angiiin temeceliin ta aar kinaza karaka maşa çukala azal. Angiiin kubiskalta temeçeliigi kurcadkaka sonorzuulka jabadal bol surguuliiin azaliigi saizaruulkiin ton çukala onison bolko zyil men geze medeke josotoi.

Ene ziliin tyryyn kagasta men surgalgiin çanar saizaruu kiin teleе temeceke temecel, ton dutamag, surgaka prograamiin enite olonki surguulida dyyreegyi (prograamiin gyicedkel 80—90%) suragçadiin oilgoco men olonki surguulida sula, discipliine josoçolon tabigdaagyi byke uçaruud bol, bidener odoo kyrter BK(b) namiin TK iin ekin dunda surguulinuudiin tukai gargasan tyykete togtooluudiin gol zyil bolkc, suguuliiin gol dutamagiigi "zailuulza çadaa ygei baisaniigi manai gerçelne.

Uçar iime deerees odoo gegeereliin froonto deere azal kiize baisan olon gegeerelçediin urda ton jike kariuucalgata zorilgo tulgarça jireed baina. Ene zorilgo bol, ene surgalgiin ziliin ekin kagasiin dutuu dundiigi kojordugaar kagasta cem usadkaka jabadal men. Ene kereg bol ton jike, ton kariuucalgatai ba jaabaç erkebişe gyicedkegdeke josotoi zorilgo geeçe. Enyynrigi bejelyylkiin telee gegeeryylke komisariaadaas ekilen surguuli kyrter byke azal kedelmeriee şuud şinedkeze, surguuliiin keregte nam zeblel bolon olon niitiin ankaraliigi onco cukalaar kanduulka keregtei.

Surgagçadiin erke baidaliigi ton sainaar ankarça, tedeniigi bekizyylke ba ulas teriin bolbosorol, onco mergezel kvalifikaaciigi deeşelyylke, socialiis josonii meeted, gabşagaçalga meriicee zergiigi ton ergeneer kegzyylke josotoi. Enyyntei nege mesen surgagçadiin eesedi n dis peliine ba kariuucalgiigi şuud deeşelyylke çukala baina uçarani olonki surgagçad bol surguuliiingaa azaliin telee gyiced kariuucalga dutamag, şabinariin korolto gyiletei temeceke jabadal iigi deede şatada tabiza çadaagyi azal.

Gol çokala zerilgo gekede surqalgiin çanariin telee temeceke, prograamiigi 100 % jaabaç dyyrgeke ba enyyntei nege mesen suragçadiin oilgoco suralgiigi kegzyylke, koroltotoi ton eris çangaar temeceke, kaluun kool erkebişe emkidkeke, socialiis meriicee gabşagaiçalgiigi aikabtar ergeer delgeryylke zergiin zyilyyd men. Envynii kazuugaar basa nege çukala zorilgo gekede, surguuliin dergedeki azaliigi sainaar tabika, kabariin tariigada erçemtei beledkeke jabadal bolno.

Basa kabariin tariigiin kampaanida surguuliin suragçad ba surgagçadiigi kabaaduulkiin jabadal men baina. yiledberiin kereq bol cem surgalga kemyyzeliin keregte şytengi baika gesen zaabariigi barimtalza tariigiin kampaanida kaluun tusa kyrgeke kereg maşa çukala baina. Menee ilangujaa yresenii kuriaalga ba kamagaalgada surguuliiin şabinar maşa jike tusa kiike josotoi, tariigada agra kemzeenyydiigi nebteryylke keregte men onco idebkiteigeer kamaadal çaka yyrgetei baina.

Tyryyn kagasiin dutamaguudiigi kojor dugaar kagasta byrimesen usadkakiin telee kamag byke kyçee dalçalan elsyylze emkitei erçemtei olon niitiin zagsaalaar dabkin orojaa.

C. Don.

Yndesen kele biçegiigi keregseenegyi

Buriaad-Mongoliin kedee azaliin komuniis deede surguulida yndesen kele biçegte suralcaka jabada iigi ugta keregseenegyi. Suralsai iigi erkilegçe ba nam komsomoo iiin yyrees uul keregiigi koişoni kajaza, jeriin kojordugaar asuudal da cegneze baisaniini bodoto faag tiigi abça yzebel: Suralcaliin ziliin tyryyçiin kagasiigi dyyrgeltiin şal galta deere byke suragçadiini 25% yndesen kele biçegeer kangai tagyi baiba,

Men enyynçelen surguuliiin dotor şine ysegeer Buriaad kelen deere biçesen loozongo negeç ygei. Zygeer klyyb dotor nege Buriaad loozon baibaç, tereni zig şyyıtei alduutai, zişeelebel: „angiiin temecel" gesen ygiigi „adiin temecel" g. m. keden olon udkiini ka zailgasan alduunuud baina.

Tus surguuliiin kaniin soniindo Buriaadaar biçeke jabadal ton komor, kaajaa 1-2 zameetka biçegdedeg bogeed, jikenkidee oros deere gargadag, jere Buriaadaar biçesen zyiliin oroboç; redkoleegiin zvgees keregseedeg ygei, kajaza orkidog bujuu gargadag ygei baika juma „Buriaad Mongoliin ynen" soniigi unşaza baika kyn negeç karagdadag ygei g. m. dutamag zyilnyyd tuiliin olon baina.

Karin sajakan dekaabriiiin 22 eder komsomooliin cuglaan boizo tyyn deere Şine latiin ysegiin udka çanar tukai surgagça Baraanoviin iledkel sonosood ndgen auugaar batalan abasan togtooloosnii 3 4 zyiinyydiigi biçebel:

1). Yndesen kelenii keçeeliigi ton çukala bolqozo, yzesen zyileeree negeç surgagça kangaltagyi baika josogyi.

2) Byke suragçad „Buriaad Mongoliin Ynen„ soniniigi zakiza unşadag bolko.

3). Kaniin soninii 50% buriaad kelen deere gargaka.

4), Surguuliiingaa dergede uran salkanii dykerig bii bolgezo, yndesen uran zokioolçodiigi beledkeke ba buriaad kelen deere zyzeg naadan tabidag bolko.

Iimenyyd togtool abasan baika tula enyynee bodoto kereg deere kerzerge bejelyylen gyicedkekiini kinan baika çukala baina.

B. G. Sanziin.

Likvidaator Badmatariin miin Baina

Selenge. Nojokon somonii „Oçon" komuuniin dergedeki nasatanii surguulinio surgaqça likvidaator Bytedcuu Badmatariin gegçe jabuulsan kedelmeri ugta ygei, miin ail kesege zugalza jabana.

Nek. Bytedcuu Badmatariin ge deg bol komsomooliin geşyyn aad arad zonii yseg biçegte suralcaka jabadaliigi tasalduulza baikani tonç zigşyyritei kereg bolko tula zokiko gezaraas tuskai kemzee abka keregtei.

Gaikagça.

Iime surgagça Kereg ygei

Kori. A aagiin somonii setivoi likvidaatar Dolgor Dondobiin gegçe bykelzil dotoroo juuç kligeegyi Menee tus somon dotoroo yseg biçeg medekegyigi usadkaka kedelmeri tasaldandi. Jere jamar kolkoozdo kaana kedıi kyn biçeg medekegyi bainab geze too medeeç baikagyi—iime baina.

Uçar iime tula surgagça Dolgor Dondobiin gegçiin kiisen kedelmeriini şalgaza yzeed, yseg biçegte suralcaka jabadaliigi tasalduulza baisanii tula kariuucalgada kabaaduulka.

Bolod balta.

Bide peonieernuud eesediingee soniniigi zakinabdi

(Kezengiin peoneernuudaas)

Kori. Kezengiin somonii ekin şatiin surguuliiin dergedeki peoneeriin beleg bol syyliin yjede aza kedelmeriee erkim sainaar tabikiin elee temeceze, byke azal jabuulgadaa baga bişe amzaltanuudiigi dabasan baina.

Suragçadaasaa 2 beleg togtoozo men tyyn dotoroo 6 brigaad baiguulan peoneernudni eesediingee idebki yyskeliigi gargan peoneer byriees 30-30 menge cugluulza „Peoneeriin Piaavda" soniniigi zakiaad, odoo tus soninoo abça ekilbe.

Tus proneernuudiin erkim yyskeliigi byke respyybligiin peoneeriin emkinyyd kalan abça eesediingee oniniigi ekerbişe zakiza unşaka josotoi,

Gadana uul peoneeriin beleg bol „Buriaad Mongoliin Ynen" soniniigi olon temen kolkoozçon niitiin dunda olonoor taraakiin kedelmeri jabuulkiigi bejedee ujalga abasan ba enyyniini byke pioneeriin emkinyyd kalan abka çukala.

Kolkoozçon zaluuçuudiin surguuliin suragça R. Jirbaanov.

Erkim suragçadaas zişee abagtii!

(Koriiin aimagaas).

Kezengiin somonii ekin şat[illegible] surguuliiin 5-daki angiiin surag[illegible] Romaan Jirbaanov, Çoisoron C[illegible] nii, Baldan zançabiin ba Cerzim Vaampiliin gegçed ynekeeree b[illegible] nekedtee zişee bolmoor suragça[illegible] men azal. Edener surguuliiingaa keçeelees negeç tasaldadag ba geegdedeg ygei, suralcaldaa idebkitei sainaar kandadag, zuram discidiiniigi sangaar sakidag, surgagçad ba peoneeriin belegiin zygees egtesen daabarinuudiigi idebkiteigeer gyicedkedeg ynekeeree erkim sain suragçad—peoneernuud men geiçe. Tedener kenees[illegible] tyryyn zyrkemze gargan „Peoneeriin praavda" soniniigi nege zil[illegible] bolzoroor zakiaad, eeşediinge[illegible] nekedte unşuulka zergeer ar[illegible] dotorod ulas teriin gegeer[illegible] kedelmeriigi jabuulza daidag.

Uçar iime tula bişe peoneern[illegible] ba suragçad bol Romaan, Çoisa[illegible] Baldan ba cerzimaa gegçediin [illegible]kim yyskeliigi kalan abkiin t[illegible] temeceke josotoi.

Surgagça Namsarain.

Suragçad: Zamsaranii ba Abidiin.

Redaagtoriigi orolo ço B. Vaançagiin

Типография ГЖИ Упол.
Бурглавлито 26